

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanskoletne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo.
Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 53

Ljubljana, četrtek, dne 5. marca 1931

Leto II.

Ramsay Mac Donald,
predsednik angleške vlade, čigar indijska poli-
tika je zmagala.

Odnosaji med Anglijo in Vatikanom

London, 4. marca. n. Včeraj je bila v zgornji
zbornici debata o odnosajih med Foreign office
in Vatikanom. Govoril je med drugimi tudi mi-
nistrski predsednik Malte lord Sticksland. Ob-
sojal je postopanje cerkvenih oblasti na Malti,
ki da delujejo za priklopitev Malte k Italiji.
Navedel je, kako duhovniki odrekajo sakramen-
te vsem ženam, ki so članice »Imperial cluba«,
ki ga je osnovala njegova žena, in vsem lju-
dem, ki prihajajo v klub prijateljev ustave in
v delavski klub. Malteška stranka (Italijani)
hoče preprečiti vsako delo in povratek k nor-
malnemu položaju, ker ve, da s svobodnimi vo-
litvami ne more doseči uspeha.

Prav tako energično je govoril tudi koloni-
jalni minister. Tudi ta je obžaloval, da ne more
angleška vlada kljub vsemu svojem strem-
ljenju priti do dobrih odnosov z Vatikanom.

Preganjanje hrvatskega klera v Istri

Pazin, 4. marca. v. Včeraj je tukajšnje sodi-
šče obsodilo župnika Leopolda Jurec iz Trziva
pri Pazinu na 100 lir globe in prav tako cer-
kovnika Karla Martinčiča iz Berna, češ da sta
prekršila 114. člen zakona o javni varnosti in
zaščiti države, ker bi naj bila na prepovedan
način prodajala razne publikacije in diskovine.

Služaj župnika Jurec in cerkovnika Martin-
čiča so izročili pazinskemu sodišču tamkajšnji
karabinerji, ki so pri župniku in cerkovniku
zuplenili nekaj kopij slovenskih publikacij, iz-
danih in tiskanih deloma v Italiji, deloma pa
v inozemstvu. Karabinerji so ju zadržali, da sta
prodajala brez dovoljenja te publikacije lju-
dem iz Trziva, Berna in drugih okoliških kra-
jev. Zadržali pa so jih predvsem zaradi tega,
ker sovažila, kakor je rečeno v obtožnici, Ita-
lijo in fašistovski režim.

Karabinerji so povpraševali med vaščani in
izsilili iz njih izpoved, da je knjigo prodajal tudi
župnik Josip Gortan ki bi naj bil ljudem celo
vsiljeval knjige iz Gorice, Zagreba in Celja.
Tudi Gortana so izročili sodišču.

Japonska in novi pomorski sporazum

Tokio, 4. marca. AA. Čeprav tukajšnji krogi
še nimajo podrobnih podatkov o pomorskem
sporazumu med Francijo in Italijo, so vendar
doznali, da je angleški poslanik v imenu svoje
vlade naprosil japonsko vlado, naj pove svoje
mnenje o tonažnih številkah. Po splošnem mne-
nju bo japonska vlada te številke odobrila.

Kralj Zogu pojde z Dunaja v Italijo

Dunaj, 4. marca. AA. Po končanem zdravlje-
nju se bo albanški kralj Zogu napotil v Ger-
no Italijo, kjer bo nadaljeval z zdravljenjem
do popolnega okrevanja. Italijanska vlada mu
je na predlog Mussolinija poklonila ob jezeru
Como krasno vilo.

Nesrečen zakon hčere belgijskega kralja

Bruselj, 4. marca. AA. Tukajšnji listi poro-
čajo, da je zakon italijanskega prestolonasled-
nika s hčerko belgijskega kralja nenavadno
nesrečen. Med zakončima so izbruhnili hudi
spor. Iz poučenih krogov poročajo, da je bel-
gijski kralj opetovano vplival na svojo hčerko,
naj bi ne zapustila svojega moža. Z druge stra-
ni pa poročajo, da je belgijski kralj sedaj na-
prosil papeža, naj omogoči ločitev tega zakona.

Izgredi brezposelnih na Grškem

Atene, 4. marca. AA. Brezposelni delavci so
danes napadli v Kavali neko pekarno. Pri tem
je prišlo do spopada s policijo. Aretirani so bili
4 delavci. Istotako je prišlo do spopadov med
brezposelnimi in policijo v Drami. Nastopiti je
morala žandarmerija na konjih in vojaštvo.
Aretiranih je bilo 7 delavcev.

Sporazum med Anglijo in indijskimi nacionalisti

Uspešen zaključek pogajanj med indijskim podkraljem in Gandhijem - Velik uspeh MacDonaldove politike - Ogromen vtis vesti o sporazumu

Newdelhi, 4. marca. AA. V sredo ob 1:30
indijskega časa je prišlo med indijskim
kraljem Irwinom in voditeljem indijskih
nacionalistov Gandhijem do popolnega
sporazuma. Podkralj je dovolil, da bodo
pridobivale sol osebe, ki žive ob morski
obali. Doslej je bilo pridobivanje soli iz-
ključna pravica solnega monopola. Vsem,
ki so bili obsojeni zaradi propagande za
državlansko neposlušnost, bodo vrnjena
zaplenjena posestva.

Veliko zaslugo imajo na tem sporazumu
zmerni indijski voditelj kongresa Sastri
in trije člani indijske konference, ki so
prepričali kongres, da je sporazum med
Indijo in Anglijo nujno potreben in da bi
bilo škoda opustiti tako ugodno priliko za
rešitev spornih vprašanj, ki so motila pri-

jateljsko sožitje med obema narodoma.
Vest o doseženem sporazumu je napravila
povsod ogromen vtis.

Angleški konservativni krogi ostro ob-
sojajo indijskega podkralja Irwina, ker je
pristal na Gandhijeve zahteve ter dovolil,
da pridobiva obrežno prebivalstvo sol. Se-
danji angleški vladi prijazni krogi pa po-
udarjajo, da je dosegel MacDonald s svojo
politiko v Indiji velik uspeh, kar je sad
njegovega nadvse pomirljivega stališča na
indijski konferenci, ki je napravilo celo na
ekstremne indijske nacionaliste ugoden
vtis. Angleški gospodarski krogi si obeta-
jo od sporazuma z Indijo velikih koristi
ter menijo, da se bo bojkot angleškega
blaga znatno omilil.

London, 4. marca. AA. Na sprejemu, ki

mu ga je priredilo indijsko narodno dru-
štvo v Londonu je bodoči indijski podkralj
lord Willingdon dejal, da se čuti zelo sreč-
nega, da se bo lahko vrnil v Indijo, kjer
si je pridobil veliko prijateljev. Dalje je
izrazil mnenje, da mora postati Indija ena-
kopraven član britskega imperija. To mora
imeti pred očmi vsakdo, ki prevzame v
Indiji kako odgovorno mesto. Končno je
izrazil Willingdon upanje, da se bodo pri-
jateljske vezi med Anglijo in Indijo utr-
dile in da se bodo Indijci prepričali, da
Angleži odkritosrčno žele priznati Indiji
enakopravnost z drugimi britskimi domi-
niji.

Novi Delhi, 4. marca. d. Izvršilni odbor
kongresa je soglasno sprejel sporazum, ki
sta ga sklenila podkralj in Gandhi.

Dva poraza Brüningove vlade v parlamentu

Vsled skupnega nastopa socijalnih demokratov in komunistov je ostala vlada dvakrat v manjšini - Poraz vlade ne bo imel resnih posledic

Berlin, 4. marca. AA. Zaradi odhoda na-
rodnih socijalistov in nemških nacionalcev
iz parlamenta so bile meščanske stranke
porazene od socijalnih demokratov in ko-
munistov. Na glasovanje je namreč prišel
predlog socijalnih demokratov, da se do-
voli letno uvoz 20.000 ton zmrzlega mesa
brez carine. Ta predlog je med debato
nemški minister za prehrano Schiele od-
klonil, vendar pa je bil sprejet z 223 gla-
sovi socijalnih demokratov in komunistov
proti 149 glasovom meščanskih strank. Si-
cer je bila od komunistov predlagana ne-
zaupnica vladi s pomočjo socijalno demo-
kratskih glasov odklonjena, vendar pa je
s tem glasovanjem Schielejev načrt, da z
visokimi carinami prepreči uvoz inozem-
skih živil, padel v vodo. Razen tega je mi-
nister za prehrano doživel poraz tudi v

proračunski razpravi o poljedelstvu, kjer
je bil sprejet predlog, ki v načelu ukinja
krušni zakon. Po tem zakonu so morali
peči kruh iz določene zmesi ržene in pše-
nične moke.

Berlin, 4. marca. AA. Proračunski od-
bor poslanske zbornice je proučil niz ko-
munističnih in socijalističnih predlogov
o novih davkih. Za premoženja nad 500.000
mark naj se uvede 20% obdavčitev. Po-
doben davek naj zadene dividende, tantje-
me in sploh vse dohodke preko 50.000
mark. Vrh tega naj se preuredi lestvica
dohodninskega davka.

Državni finančni minister Dietrich je
svaril pred temi davki in menil, da so pri-
zadeti že sedaj tako obdavčeni, da bi nova
bremena zadela ves dobiček. Tako ravna-
nje pa bi moglo imeti za državne finance

škodljive posledice. Razen tega bi bil ome-
jen kredit. Predlogi so v nasprotju s poli-
tiko državne vlade, ki želi gospodarsko živ-
ljenje razbremeniti.

Berlin, 4. februarja. Listi menijo, da po-
raz vlade ne bo imel resnih posledic. Pred-
log o uvozu zmrzlega mesa bo najbrže od-
klonil zvezni svet, nakar bo potrebna za
njegovo uzakonjenje dvetretjinska večina,
ki pa je socijalisti in komunisti ne bodo
dosegli. Politični krogi obsojajo razširja-
nje vesti, da bo zšla vlada pri glasovanju
o mornariškem in vojnem proračunu v
velike težkoče, ker so socijalisti in komu-
nisti proti.

Nevarnost vladne krize bo najbrže od-
stranjena s tem, da se bodo socijalisti vzdr-
žali glasovanja. O tem se vrše pogajanja
med socijalisti in državnim kancelarjem.

Impozanten Briandov uspeh v franc. parlamentu

Proračun zunanega ministra je bil skoro soglasno sprejet

Pariz, 4. marca. n. Vsa javnost je pod
vtisom velikega uspeha, ki ga je včeraj
dosegel zunanji minister Briand o priliki
razprave o proračunu zunanjega minist-
stva v poslanski zbornici. Za proračun zu-
nanjega ministristva je glasovalo 551 po-
slancev proti 14. S tem je poslanska zbor-
nica na jasn način pokazala svojo hvalež-
nost napram velikemu politiku, in to baš
po epohalnem uspehu, ki ga je dosegel s
sklenitvijo sporazuma z Italijo. Dalekosež-
nost in pomen tega sporazuma niso poja-
njevali do zadnje podrobnosti, toda dej-
stvo je, da so priznali, da ga je Briand do-
segel z razmeroma majhnimi žrtvami: z
neznatnimi koncesijami Italiji. To je danes
vplivalo v prav veliki meri na javnost kot
na poslansko zbornico, ki je s tako silno

večino izglasovala proračun zun. ministristva.
Posojilo, ki ga bo Francija najbrže dala
Italiji, ne smatrajo kot koncesijo, temveč
kot nujno rezultanto naporov na poti, ki
vodi do popolne konsolidacije odnosov
med obema latinskima silama.

Pariz, 4. marca. n. »Journal« objavlj
številke, ki jih po informacijah tega lista
baje vsebuje francosko - italijanski pomor-
ski sporazum. Po teh statističnih podatkih
bo imela Francija 85.000 ton podmornic,
Italija pa 52.000, Francija 155.000 ton vojnih
ladij, Italija 112.000, Francija 75.000 ton
torpedolovcev, Italija 25.000, Francija 38
tisoč ton torpedovk, Italija 44.000, Francija
70.000 ton križark, Italija 40.000. Potenta-
kem bo francoska vojna mornarica jačja
od italijanske za 140.000 ton.

Nemški zunanji minister na Dunaju

Izjava dr. Curtiusa novinarjem -- »Soglasje nemškega in avstrijskega naziranja o ciljih nadaljnje politike«

Dunaj, 4. marca. d. Nemški zunanji mi-
nister dr. Curtius je danes dopoldne pose-
til grad Kreuzenstein. Ko se je vrnil, je
popoldne na nemškem poslanstvu sprejel
dunajske in inozemske novinarje, ki jim
je dal daljšo izjavo. Omenil je najprej go-
spodarsko krizo in poudaril potrebo skup-
nega dela za pobijanje krize.

Nato je govoril o Društvu narodov in je
ugotovil, da Društvo narodov že dostikrat
ni izpolnilo pričakovanj, ki jih je stavlil
vanj nemški narod. Na drugi strani pa mo-
ramo z zadovoljstvom priznati, da se je
Društvu narodov že večkrat posrečilo de-
lovati pomirjevalno. Njegova prava vred-
nost se bo šele pokazala, če se mu posreči
rešiti naložene mu velike naloge. Kot tako
smatram sedaj v prvi vrsti izvedbo razoro-
žitve in ureditev manjšinskih vprašanj.

Končno je konstatiral dr. Curtius, da je
ob svojem sedanjem posetu na Dunaju

mogel vnovič ugotoviti soglasje avstrijskih
in nemških naziranj o ciljih in metodah
nadaljnje politike. Tudi preko tega je z
radostjo čutil harmonijo čustev pristranskega
prijateljstva, ki veže nemški narod v Av-
striji in v Nemčiji. Glede na veliko pro-
stost in zavestjo, da je človeštvu podaril
velike kulturne dobrine in da take tudi še
v bodoče lahko da, koraka nemški narod
v Nemčiji in v Avstriji odločno in nade-
polno bodočnosti nasproti. Tega sem se v
teh dneh prav živo zavedel in zato je zame
ta poset v Avstriji postal dogodek. O tem
bom po svojem povratku v Berlin rad po-
ročal tudi g. državnemu predsedniku in
državnemu kancelarju.

Zvečer je imel dr. Curtius v avstrijskem
radiu daljši nagovor, ki ga je končal z na-
glašanjem, da tvorijo Nemci v Nemčiji in
Nemci v Avstriji — kakor je pokazala ti-
sočetna zgodovina — skupnost usode.

Seja ministrskega sveta

Beograd, 4. marca. AA. Danes od 11. do 13:30
se je vršila pod predsedstvom predsednika mi-
nistrskega sveta in ministra za notranje zadeve
generala Petra Živkovića seja ministrskega sve-
ta, ki so ji prisostvovali vsi gg. ministri razen
zunanjega ministra dr. Vaje Marinkovića, ki je
v inozemstvu, in Stanka Šibenika, ki je bolan.
Na seji so sklepali o tekočih zadevah.

Invalidi admiral Guépratte-u

Beograd, 4. marca. I. Danes je admiral Gué-
pratte sprejel zastopnike naših invalidov, ki so
mu izročili majhen umetniško izdelan kip, delo
g. Vučetića. Kip predstavlja našega vojaka ob
najtežjih časih, izčrpanega, slabotnega in one-
molega. V imenu invalidov je izročil admiralu
Guéprattu poklonitveno darilo vladni komisar
za invalide Radosavljević, ki ga je spremljalo
več zastopnikov naših vojakov in invalidov.

Polkovnik Švabić — častni mešan Ljubljane

Beograd, 4. marca. I. Danes dopoldne ob 11.
se je izvršila v prostorih aerokluba »Naša krila«
skromna svečanost. Ljubljanski župan dr. Dinko
Puc je izročil konjenišnemu polkovniku Stefanu
Švabiću in generalnemu tajniku osrednje upra-
ve aerokluba diplomu ljubljanskega častnega
mešanstva. Ob tej priliki ga je dr. Puc po-
zdravil in naglasil njegove zasluge za Ljubljano
in Slovenijo ter med drugim dejal: »Smatrajte
Ljubljano kot svojo. Pridite v njo, kadar ho-
čete, in v njej boste sprejeti tako, kakor da
ste doma.« Na pozdrav dr. Puc se je polkovnik
Švabić zahvalil s toplim govorom in naglasil,
da so Slovenci in Ljubljančani zanj vedno le
bratje in da je naš vzvišeni kralj s svojim ak-
tom z dne 6. januarja in z dne 3. oktobra po-
kazal pot, po kateri moramo za dosego bolj-
šega napredka našega naroda.

Konferenca o carinskem premirju

Zeneva, 4. marca. AA. Generalno tajništvo
Društva narodov je poslalo vladam povabilo,
naj odpošljejo svoje zastopnike na tretjo kon-
ferenco o carinskem premirju, ki bo 16. marca
v Zenevi. Gre za pogajanja o tem, da se ustva-
rijo sklepi trgovinske konvencije, ki je bila
sprejeta lani marca meseca.

Prenagljen razvoj

Komaj je nastala Jugoslavija, že je bilo naše prvo delo, da smo prepletli vse naše javno življenje s strankarstvom. Imeli nismo ne mej, ne urejene uprave, niti ne še zaključenega nazora, kako se naj izvede konsolidacija Jugoslavije, a za vse to se nismo niti primeroma tako zanimali ko za stranke. Te so bile naša prva in največja potreba. Nismo se pa zadovoljili le s tem, da bi imeli par velikih strank, temveč vsako gešlo, ki je kje na svetu povzročilo nastanek kakšne stranke, je moralo tudi pri nas imeti isti uspeh. Tako smo v kratkem imeli celo kopo strank, urejenih pa še ne niti najbolj elementarnih stvari. Da, tako je bilo takrat, da ministri niso imeli še niti svoje mize, a že se je na desetina strank borilo za to, kdo se vsede za to še neobstoječo ministrsko mizo.

Imeli smo vse stranke, delili se na vse mogoče načine, a naučili se nismo še niti najbolj osnovnih političnih resnic. Vsakdo je obljubljal po drugem programu srečo in blagostanje, a v resnici so bili vsi ti programi brez cene, ker ni bil nihče, ki bi jih znal res izvrševati. Vsi ti lepi in nelepi programi so bili samo brezvredna dekoracija, ki je v začetku sicer še na volivca vplivala, izgubljala pa vedno bolj na svojem pomenu, čim bolj je spoznaval volivec, da je teorija in programi eno, praksa in resnično življenje pa nekaj čisto drugega. Vsa ta hipertrofija strank pa je bila vzrok našega preneglega razvoja. Nismo imeli še niti trdno položenih temeljev, mi pa smo hoteli živeti tako razvito strankarsko življenje, ki je mogoče le v popolnoma izgrajeni državi. Delali smo programe, ki naj bi odločevali o izgledu fasade naše nove državne stavbe, a ta še ni bila dograjena niti do pritličja. Znašati bi morali skupaj opoko za zidanje, mi pa smo iskali barve, kako bi najlepše poslikali stavbo. Prehitro smo hoteli imeti nakrat vse in zato bi kmalu porušili še temelje.

Navduševali smo se za najraznovrstnejše programe, a pri tem pozabljali, da je tudi najlepši program mrtva stvar, če se v resnici tudi ne izvršuje. Tako n. pr. sploh ni bilo strankarskega programa, ki se ne bi z največjo oostrostjo izjavljali proti korupciji. Ali to ni korupcija niti najmanj motilo, da se ne bi prav bohotno razširila. Kajti ves boj proti korupciji obstoji dejansko le v tem, da imajo narodni voditelji to moralno silo, da se ne dajo premotiti od nobene materialne dobrine, temveč da ostanejo značajni in pošteni, pa čeprav bi imeli od tega škodo. A še to ne zadostuje, temveč morajo biti tudi množice naroda tako moralno močne, da hipoma zapuste vsakogar, ki si ni znal ohraniti absolutno čistih prstov. Boj proti korupciji je zato uspešen samo tedaj, kadar je ves narod že prešel gotovo politično šolo, da sploh ne trpi v javnem življenju nobene nepoštenosti. Če ni v javnosti tega smisla za čistost političnega dela, potem je sploh vsak boj proti korupciji iluzoren in potem ne bo imel ta boj nobenega drugega učinka, ko da bodo padli oni, ki so nastopili proti korupciji. To resnico so dogodki v naši politični zgodovini tudi že dokazali.

Prav tako pa je tudi prezgodnje do skrajnosti razvito strankarsko življenje, kadar je narod dostopen tudi najbolj neprikriti demagogiji. Kaj naj dosežejo še tako krasno in logično izdelani programi, če pa jih more ovreči v trenutku vsak demagog. V tem slučaju morajo ostati programi samo kulise, ki imajo samo ta namen, da narodu prikrijejo resnico.

Kar pa je najvažnejše pa je to, da more napredovati narod in se politično vzgojiti, če ima trdno pred očmi svojo zvezdo vodnico. Te pa naš narod ni imel, ker če bi jo imel, bi morala biti ena točka v vseh strankarskih programih ista. Nikdar se francoske, nemške ali angleške stranke ne pripravljajo, kadar gre za bistvena narodna vprašanja, kajti ta so sveta in nedotakljiva stvar za vse stranke.

Sele po 6. januarju je bila dana možnost, da dobi tudi naš narod svojo zvezdo vodnico. Ta vodnica je jugoslovanska misel, ki bi bila že davno ona skupna točka vseh naših strankarskih programov, če ne bi preneglo zašli in se zapletli v najtežje strankarske boje. Prenagljenost ni nikdar dobra in mi, ki smo jo zagrešili, imamo sedaj priliko, da jo popravimo.

Predpisi o izvozu žganja

Beograd, 4. marca. AA. Na osnovi šeste opombe točke 11, čl. 77 zakona o državni trošarini je finančni minister predpisal navodila za izvoz žganja v inozemstvo s popustom.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 4. marca. d. Na severozapadu in na jugu, mogoče tudi na vzhodu: sneg. Temperatura bo padla, zlasti na severozapadu Avstrije.

Prihod ljubljanskega učiteljskega zbora v Beograd

Prisrčen sprejem na postaji -- Danes velik koncert v Narodnem pozorišču

Beograd, 4. marca. l. Danes dopoldne ob 8.30 so prispeli v Beograd člani in članice učiteljskega pevskega zbora iz Ljubljane, ki nastopi pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije. Z njimi so prispeli v Beograd komponisti Emil Adamič, Slavko Ostere in dr. Dolmer. Peveci bodo izvajali na svojem koncertu v Beogradu njihove kompozicije.

Na postaji so jih bratsko sprejeli zastopniki beograjskih bratskih društev, učitelji osnovnih šol, veliko število šolske dece in občinstva. Ko se je vlak ustavil na postaji, je godba zasvirala koračnico in začeli

so se viharini vzklik: Živeli naši ljubljanci! Ljubljanske goste je pozdravil predsednik beograjskega pevskega društva »Marinković« g. Ilić. Nato je govoril zastopnik prosvetnega ministrstva Damjanovič, v imenu ljubljanskih gostov pa se je zahvalil za sprejem in dobrodošlico g. Ivan Vovk. S postaje so slovenski gostje odšli v Učiteljski dom. Danes dopoldne so priredili v narodni univerzi koncert za ljudsko-šolsko deco, jutri zvečer pa priredijo velik koncert v Narodnem pozorišču pri Spomeniku.

Zasedanje velikega fašistovskega sveta

Značilni sklepi o članstvu in glasilih fašistovske stranke -- Odobritev pomorskega sporazuma

Trst, 4. marca. v. Snoči se je ob 22. uri v tem zasedanju drugič sestal veliki fašistovski svet. Na dnevnem redu je bilo nadaljevanje razprave o poročilu o fašistovski stranki in o ustanovah, ki zavisi od stranke, ter poročilo o notranje- in zunanje-političnem položaju.

V debato o položaju stranke je poseglo več članov sveta. Ob zaključku je ministrski predsednik Mussolini reasumiral rezultate razprave v ta-le sklep: Veliki fašistovski svet je vzel na znanje poročilo, ki ga je podal tajnik stranke o položaju stranke v splošnem in posebej o poedinih, in sicer o potrebi, da se nadomestijo nekateri pokrajinski fašistovski tajniki, o kampanji za znižanje cen, o spremembah uredbe o organizacijah, ki odvisi od stranke, o ustanovitvi mladinskih fašistovskih organizacij, o reviziji strankinih vrst in drugem. Potrdil je to poročilo in odobril delovanje strankinega tajnika ter določil: 1. V čim krajšem času je treba imenovati nove fašistovske hierarhe in izvesti revizijo strankinih vrst; 2. sprejemanje novih elementov v stranko mora ostati strogo omejeno do oktobra 1932, ko poteče prva desetletnica fašistovske revolucije; 3. stranka se mora osvoboditi finančnih bremen, ki jih nalagajo fašistovska glasila.

Poslednja dva sklepa velikega fašistovskega sveta sta za fašistovsko stranko precej odločilnega pomena. Dejstvo, da nameravajo po deseti obletnici obstoja fašistovske stranke dovoliti vsakemu Italijanu ne-

omejen vstop v stranko, pomeni, da se stranka čuti zares premalo močno, da bi mogla s svojimi dva in pol milijonov člani obvladati 43 milijonski narod. Da je temu res tako, priča že to, da so pred kratkim ustanovili novo fašistovsko borbeno formacijo, v katero so sprejeli vsakega mladega človeka, ki dotlej še ni bil včlanjen v stranko. Po zadnjem sklepu pa bo, kakor vse kaže, kmalu odklenkalo marsikateremu fašistovskemu listu, ki danes izhaja le spriču velikih podpir iz Rima. Tako ve n. pr. v Trstu že vsakdo, da troši fašistovska stranka mnogo denarja za »Il Popolo di Trieste«, ki izhaja že enajsto leto, pa se mu doslej še ni posrečilo povečati svojo naklado preko 4000 izvodov. Tako že ve vse tržaško mesto, da bo v kratkem omejen list prenehal izhajati in da bo njegove naloge vsaj deloma prevzel že itak dovolj fašistovski »Il Piccolo«.

Na seji velikega fašistovskega sveta so, kakor pravi uradno poročilo, izčrpno razpravljali tudi o notranje- in zunanje-političnem položaju. Ob zaključku je ministrski predsednik rezultate te debate spet reasumiral. Veliki fašistovski svet je na podlagi poročila ministrov Grandija in Siriannija v vsakem pogledu odobril določila italijansko-francosko-britanskega pomorskega pakta in je izrazil ministroma Grandiju in Sirianniju ter njenim sodelavcem svojo pohvalo.

Danes ponoči ob 1.15 je Mussolini zaključil sejo.

Tržaški list o poslanici jugoslovanskih škofov

Demagoško zavijanje tržaškega »Piccola« -- Hotel bi prepričati nadškofa dr. Bauerja, da bi bilo najbolje, če bi molitve za Slovence in Hrvate preklical

Trst, 4. marca. n. Medtem, ko so fašistovski listi do včeraj napadali poslanico nadškofa Bauerja, mu pričenjajo danes prigovarjati, naj javne molitve za preganjanje Hrvate in Slovence v Italiji, ki jih je napovedal v katoliških cerkvah v Jugoslaviji, prekliche.

»Il Piccolo« se danes ponovno vrača k tej poslanici in naglašja, da je Mussolini že pred sklenitvijo konkordata skušal poravnati vse ovire med cerkvijo in državo z namenom, da bi postala fašistovska Italija najjačje katoliško oporišče. Papež, pravi tržaški list, je to videl in pravilno ocenil, pa je z novo Italijo, katero je fašizem duhovno obnovil, skušal rešiti stare delikatne spore in skleniti konkordat. Ko bi v Italiji ne obstojala verska svoboda in če bi slovensko svečeništvo v Italiji bilo zares preganjano, papež nikoli ne bi ponudil roke državni vladi. Nihče ne more trditi, da so preganjanja slovenske duhovščine v Italiji nastala šele po sporazumu med Vatikanom in Italijo. Nasprotno je treba naglasiti, da so fašistovski režim in fašistovska stranka žalili in ogrožali slovenski in hrvatski duhovniki že od nekdaj in da sta zaradi tega režim in stranka skušali pobijati njihovo protitalijansko delovanje že mnogo prej, nego so se v Rimu pričeli pogovori za pomirjenje med Rimom in Italijo. Med tem pa Vatikan tega nastopa fašistovskega režima proti antiitalijanskemu delovanju slovenske duhovščine ni smatral za nikakoli žalitev verske svobode slovenskih katolikov v Italiji.

»Il Piccolo« opozarja, da je v konkordatu Vatikan priznal fašistovski vladi pravico, da se po vsej Italiji ustoličijo italijanski duhovniki pod pogojem, da se za vernike, ki ne poznajo italijansčine, dodelijo tem duhovnikom pomožni duhovniki, ki bodo ljudem v njihovem jeziku dajali verske nauke. »Piccolo« pravi, da je bilo potrebno, da se svečeništvom, ki propagirajo za slovanski nacionalizem, prepreči izkoriščanje njihovega položaja v politične namene. In list šovinistično nadaljuje, da danes svečeniški v Julijski Krajini še vedno izigravajo konkordat in širijo jugoslovansko propagando. To vedo tudi cerkveni dostojanstveniki v škofijah Julijske Krajine.

List zahteva, da naj se protestira proti poslanici jugoslovanskih škofov, ker prikazuje položaj v Julijski Krajini in nepravilnosti. Verska svoboda v Italiji je docela za-

ščitena, toda oni, ki vodijo sistematsko in brezobzirno borbo proti Italiji, po mnenju lista, brezobzirno izigravajo sveto svobodo cerkve. Zaradi tega je izpad nadškofa dr. Bauerja težko dejanje. Ko bodo za to poslanico izvedeli slovenski duhovniki in slovensko prebivalstvo v Italiji, jih bo še bolj ukrepila v odporu in sovraštvu proti Italijanski oblasti. Fašistovska oblast pa ne bo mogla tolerirati mržnje in zaradi tega bodo prišli na vrsto spet novi zločini. Italijanske oblasti bodo ukrenile vse, da se protidržavni elementi odstranijo in to bo v škodo slovenskega prebivalstva v Italiji, ki je v ostalem zelo dobro in mirno. Končno zaključuje list svoja demagoška izvajanja s trditvijo, da bo poslanica dr. Bauerja imela same slabe posledice.

Zastopniki rudarjev pri ministru Sernecu

Beograd, 4. marca. AA. Predstavniki druge rudarske skupine Dravske banovine in predstavnik narodne sindikalne organizacije pod vodstvom Jakoba Zruca in dr. J. Balinskega so obiskali danes ministra za gozdo in rudnike, ministra za promet ter ministra za socialno politiko in narodno zdravje, katerim so razložili potrebe rudarjev v Trbovljah in drugih rudnikih iste družbe.

Predavanje jugoslovanskega učenjaka na Sorbonni

Paris, 4. marca. AA. Snoči je imel na Sorbonni profesor zagrebške univerze dr. Peter Skok prvo predavanje v vrsti napovedanih predavanj. Pozdravil ga je prof. Macon, ki je naglasil, da dr. Skok, ki je dopisni član francoske akademije, vrši svoj poklic na odličan način tudi s tem predavanjem. Taka predavanja pospešujejo medsebojno spoznavanje francoske in jugoslovanske javnosti. Dr. Skok se je zahvalil za pozdravne besede prof. Macon ter predaval nato o Dubrovniku. Govoril je o najnovejših rezultatih toponomastike in lingvistične. Svrha predavanja je bila pokazati razloge, radi katerih je edino Dubrovnik ohranil svoje slovansko narodno ime, medtem ko vsa ostala dalmatinska mesta nosijo latinska imena s slovanskim izgovorom.

Cela vas se pogreznila

Atene, 4. marca. AA. Zaradi katastrofalnega gibanja zemeljskih plasti je bila velika vas Kolonija pri Egionu v Korintsem zalivu popolnoma uničena. Nad 300 hiš se je pri tem porušilo. Mnoge hiše so doslovno izginile v nastalih zemeljskih razpokah. Več oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih.

Ljubljana na prvem mestu v dobrodelnem delu

V Ljubljani je vsak 60. prebivalec član Rdečega križa

Ljubljana, 4. marca.

Nocoj se je vršil v Emoni občini zbor krajevnega odbora Rdečega križa. Otvoril ga je predsednik dr. Fetič, ki je pozdravil vse navzoče, zlasti pa predsednika oblastnega odbora RK dr. Krejčija, sreskega poglavarja Andrejko in priorja p. Učaka ter zastopnike ljubljanskih dnevnikov.

Iz tajniškega poročila g. Malnariča posnemamo, da je imel upravni odbor z odseki skupno 20 sej, opravični zapisnik pa 420 števil. Dan RK je prinesel 10.600 Din kosmatih dohodkov. Vršili so se trije nižji samaritanski tečajji, ki se jih je udeležilo 96 moških in žensk. Krajevni odbor RK je priredil počitniško kolonijo za delce na Trati v Poljanski dolini, v katero je bilo sprejetih brezplačno 30 deklic iz revnih ljubljanskih rodbin. Prireditveni odsek je v pripravi gledališki predstavi v opaznem gledališču. Pri božičnici je bilo obdarovanih 81 šolo-obveznih otrok. Odbor je posvetil veliko pažnjo nabiranju novih članov. Dosegel je, da je sedaj 1200 članov. S tem se je postavila Ljubljana na prvo mesto dobrodelnega in nar. dnega udejstvovanja v vsej državi. Kajti v Ljubljani je vsak 60. prebivalec član RK, česar ne more pokazati nobeno drugo mesto v naši državi.

Blagajnik g. Mlejnik je poročal, da je imel odbor 73.023 Din dohodkov, izdatkov pa 52.128 Din. Na predlog člana nad. svetnega odbora g. Klinarja je bila podeljena odboru razvesnica.

Pri volitvah je bil na predlog prosvetnega inš. doktorja Westra soglasno izvoljen za predsednika dr. Fetič, na predlog dr. Krejčija pa v upravni odbor:

sreski poglavar dr. Andrejka, ravnatelj banovinske hranilnice dr. Božič, magistratni ravnatelj Ciuha, zdravnik dr. Brenčič, uradnik železniške direkcije Gregorka, meščanskošolski ravnatelj Hočvar, učitelj v p. Malnarič, direktor mazi, zdravnik dr. Mis, inšpektor Mlejnik, dentist Palovec, predelavec Pire, direktor Reissner, nadsvetnik Skalar, preučevalnik Pok. zavoda dr. Vrtovec, glavni urednik Virant, prosvetni inš. ektor Wester, prior Učak, ravnatelj Račič, strokovni učitelj Dermelj.

V damski komite:

Franja Baebler, soproga ravnatelja, trgovka Jelka Bretl-Naglasova, soproga viš. drž. pravdnika Marjanca Grasselli, soproga ravnatelja Minka Krofta, soproga viš. poš. ravnat. Aida Lebar, učiteljica Jožica Likozar, uslužbenka v bolnici Marija Novšak, soproga polkovnika Iva Žerjav, strokovna učiteljica Marija Tkač-Vidmarjeva, soproga odvetnika Marija Fetič in županja Olga Pucova.

V nadzorstvo:

dr. Alojzij Rant, šef mestnega knjigovodstva, Josip Mešek, knjigovodja, in Peter Klinar, bančni uradnik.

Za delegate za oblastno skupščino so bili izvoljeni: ge. Grassellijeva, Kroftova in Lebarjeva in gg. dr. Mis in Mlejnik.

Pri slučajnostih je pozdravil zborovalce v imenu oblastnega odbora RK dr. Krejčij, predelavec Pire pa se je s toplimi besedami zahvalil dr. Misu za njegovo neumorno delovanje v samaritanskih tečajjih.

Zakon o zemljiškoknjižnih razdelitvah, odpisih in prepisih

Beograd, 4. marca. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za pravosodje in po zaslišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o zemljiškoknjižnih razdelitvah, odpisih in prepisih.

Na podlagi tega zakona se zemljiškoknjižne razdelitve, odpisi in prepisi izvrše samo na podlagi zemljiških načrtov, ki jih izdelajo katastralne oblasti v svojem področju ali druge oblasti, ki imajo svoje gradbeno-tehnične, kulturno-tehnične ali gozdarsko-tehnične uradnike. Po zaslišanju inženjske zbornice se smejo tudi dela drugih strokovnjakov proglasiti kot primerna za zemljiškoknjižne razdelitve, če imajo take oblasti ali korporacije uradništvo, katerega tehnična izobrazba daje jamstvo, da bodo načrti ustrezali predpisom tega zakona. Vsak delni načrt mora ustrezati temu zakonu, predpisom o katastru in posebnim predpisom o tej stvari. Delni načrti morajo biti vselej odobreni od pristojne katastralne oblasti. Ena kopija izvirnega razdelitvenega načrta mora biti vedno predložena arhivu; če pa načrt ni izdelan od katastralne oblasti, se morata predložiti v odobritev dve taki kopiji. Vse te kopije so proste taks.

Če že ima sodna oblast, ki vrši razdelitev, en tak načrt, ki ga je izdelala katastralna oblast, stranka ni dolžna predložiti drugi načrt, nego se lahko sklicuje na že izdelani načrt.

Zakon stopi v veljavo, ko se razglasi v »Službenih novinah«, obvezen pa postane v onih pravnih področjih, kjer še nimajo zemljiških knjig, tisti dan, ko se te knjige uvedejo, v drugih pravnih področjih pa postane obvezen mesec dni po razglasitvi v »Službenih novinah«. Tisti dan, ko stopi v veljavo ta zakon o zemljiškoknjižnih razdelitvah, odpisih in prepisih, izgube veljavo vse predpisi, ki se po prejšnjih zakonih nanašajo na to stvar in ki nasprotujejo odredbam tega zakona.

Dovolitev polovične voznje

Beograd, 4. marca. AA. Minister za promet je s svojim sklepom odobril polovično voznjo na državnih železnicah za glavno skupščino lekarniške zbornice 8. t. m. v Zagrebu. Polovična voznja velja od 5. do 11. marca v vseh razredih osebnih in brzih vlakov razen SOE.

Kmetijske zadeve novomeškega sreza

Novo mesto, 3. marca.
Sreski kmetijski odbor je imel prejšnji četrtek v dvorani mestnega načelnstva v Novem mestu svojo tretjo sejo. Udeležili so se seje gg. sreski načelnik Friderik Loger, sr. šum. referent šum. svetnik ing. Sulgaj, predsednik sr. kmet. odbora Josip Bevc, poročevalec sr. kmet. referent Franc Malasek, ban. strok. uslužbenec Franc Filipič in 15 odbornikov ter delegat kmet. družbe Fr. Brule.

Glavni namen seje je bilo sklepanje o razdelitvi sreskega kmetijskega sklada iz lanskega proračuna.

Za pisarno in njeno opremo se je dovolilo 4500 Din, istotako se izplačajo za proračunsko leto 1930/31 potnine vsem odbornikom po tozadevnih zakonskih predpisih.

Pospeševanju poljedelstva je namenjenih pet tisoč dinarjev in to za semena, gnojilne poskuse itd. Sklene se nabaviti razkuževalni stroj za žita, na kr. bansko upravo pa vložiti prošnjo, naj bi ona prispevala k nabavi umetnih gnojil.

Travnništvo (nabava travniških bran, umetnih gnojil, nabava semen za menjalne travnike) ima v proračunu 3000 Din, ki se porazdele občinskimi kmet. odborom v razpolaganje.

Za vinogradništvo predvidenih 5000 Din se porabi za prireditve cepilnih tečajev za pobijanje šmarnice, za nabavo gumijevih trakov, nožev itd., ostanek pa se rezervira za prihodnje leto.

Vinogradnike ob tej priliki opozarjamo, da je zdaj čas za nabavo ključev in korenjakov iz banovinske trtnice na Vinvrhu. Naroče naj jih pri sr. kmet. referentu Fr. Malasku v Novem mestu.

Sadnarjstvo ima že lep delež za naše razmere: 10.000 Din. Z njimi se podpro naše sadjarake podružnice, prispevalo se bo k nabavi reparacijskih škroplilnic in Arborina, event. preostanek pa se bo porabil naslednje leto.

Gozdarstvu namenjeni znesek 5000 Din se pridržijo za prihodnje leto, ker so letos sadike iz gozdne drevesnice že razprodane. Denar je namreč namenjen za pogozdovanje Kraškega sveta po predlogih posameznih občinskih kmetijskih odborov. Sreski šumarski referent rezervira potrebno in primerno število sadik za prihodnje leto. Delile se bodo po znižani ceni kmetovalcem, ki bodo vlagali svoje prošnje po tem občin in jih bo odobril ali priporočil obč. kmetijski odbor.

Tisoč dinarjev, namenjenih za uspešno zatiranje škodljivcev, se bo porabilo za razkuževalna sredstva za žito, ki se porazdele trijerskim postajam za porabo njih okoliših. Sredstva nabavi sr. kmet. referent.

Govedoreja: bikoreja, licencovanje, nakup bikov, ima predvidenih 10.000 Din. Tu se bo skušalo prihraniti vsaj 2000 Din, ki se bodo porabili za živinorejsko razstavo.

Konjereja: 2000 Din. Polovica se razdeli vzdrževalcem licenciranih žrebcev kot podpora, polovica pa rezervira za živinorejsko razstavo.

Za prašičerejo se razdeli 2000 Din sorazmerno k nabavi banovinskih plemenskih mrjaščkov. Radi mrjaščkov naj se prašičereji obrnejo s prošnjo za podporo na sreski kmet. odbor v Novem mestu.

Ovčjereji namenjenih 1000 Din se porabi kot fond za bodočo živinorejsko razstavo za gove-rejo.

Za razne razstave, sadne ogleda in slično je odločenih 2650 Din. V kolikor se ne porabijo letos, pa prihodnje leto.

Celoten proračun za poslovno leto 1930/31 znaša 56.150 Din. Eventuelni prebitok ostane prihodnje leto, oz. za živinorejsko razstavo, ki je v projektu.

Vsi gorenji sklepi so bili soglasni, kot se je tudi soglasno odločilo, da ostane proračun za leto 1931/32 v isti obliki in višini kot prejšnji, ker se še ne ve, koliko bodo znašali občinski kmetijski skladi. Ker pa bodo nekatere občine imele le neznamen kmetijski sklad ali celo nič, se bodo istim nakazovale podpore po razmerju njihovih prispevkov, onim pa, ki ne bodo sr. kmet. skladu nič prispevale, se ne bo moglo

nuditi nobenih subvencij v svrhu pospeševanja kmetijstva.

Vse postavke proračuna za bodoče leto se bodo porabljale kot one za letošnje leto, sklopala pa bo o tem še prihodnja odborova seja.

K sklepu je izrazil sr. kmet. referent g. Malasek željo, naj se k predavanju zglašajo praktični kmetovalci. Ti bi na tečajih imeli predavanja iz stroke, ki jo najbolj obvladajo. Posebej so poklicani absolventi kmetijskih šol. Tako se postopa n. pr. na Holandskem.

Ob pol 12. uri popoldne se je seja zaključila.

Racionalizacija v območju naših železnic

Ljubljana, 4. marca.

Nocoj je predaval v Udruženju jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev v Ljubljanskem dvoru ob obilni udeležbi občinstva načelnik strojnega oddelka direktije drž. železnice inž. Dolinšek o racionalizaciji v splošnem gospodarstvu in o strojni službi posebej.

Predavatelj je uvodoma ugotovil, da so bile ameriške Zedinjene države prve, kjer se je pojavil klic po umstvenem gospodarstvu. Izmed evropskih držav je bila prva Nemčija, ki se je oprijela razumne ureditve svojih obratov. — Povsem naravno je, da so se morale oprijeti tudi železnice racionalizacije, saj predstavljajo v svoji ogromni razpredenosti veliko izvršujoče podjetje, ki se da v marsičem urediti po modernih umstvenih gospodarskih principih. Zlasti pa je to mogoče v strojni železniški službi, ki predstavlja zlasti po svojih lokomotivah in vozovih ter popravilnih zavodih za vozila velikansko industrijsko podjetje, razpredeno po vsej državi.

Racionalizacija se je pričela tudi pri naših državnih železnicah. Razumljivo je, da tudi naša železniška uprava ni mogla zaostati za drugimi. Naročila, ki so bila zadnja leta izvršena na osnovi reparacijskih dajatev po Nemčiji našim železnicam, imajo že tipično obeležje racionalizacije enotnih lokomotivskih vrst. Stroji, ki so bili naročeni v Nemčiji, ne predstavljajo več kar tako na slepo naročenih tip; popolnoma enake kotle imajo in skoraj vso opremo, da je mogoča izmenjava raznih velikih in važnih delov pri popravah, kar poprej ni bilo mogoče, saj predstavlja stari lokomotivski park celo zbirko najrazličnejših vrst in tip, katerih vzdrževanje predstavlja za železniško upravo ogromne izdatke. Gotovo je, da je racionalizacija v območju naših železnic šele na pohodu, vendar pa se mora priznati, da smo vedno bližje njenemu uresničenju.

V Nemčiji, kjer je sedaj racionalizacija izvedena že do potankosti, je zelo zanimivo, opazovati potek popravil. Vse se vrši točno po naprej določenem vsporedu. Čas igra zelo veliko vlogo. Pa tudi delavnice kot take so razdeljene tako, da vzdržuje vsaka samo do dve strojni tipi, kar je seveda znaten napredek glede trajanja popravil.

Gotovo je, da se bo moral slični sistem uvesti tudi pri nas, vendar tako, da pri tem ne bo trpelo gospodarstvo, kar se pravi z drugimi besedami, da bo treba najprej ugotoviti smernice racionalizacije, naslanjajoč se pri tem na že obstoječa izkustva drugod.

Narodno-strokovne organizacije v Trbovljah

Kljub navideznemu neuspehu pri volitvah zaupnikov v II. skupino rudarske zadruge, se v zadnjem času pokret narodno-strokovnih organizacij med rudarskim delavstvom hitro širi. Dnevno pristopajo novi člani, tako da je število organizacije naraslo že za več sto članov. Stevilni pristopi so najboljši dokaz, da se je delavstvo že uverilo, da more uspešno odpomoči iz sedanjih težke situacije edinole taka organizacija, ki deluje v smislu manifesta Nj. Vel. kralja z dne 6. januarja 1929, in to je Narodna

zajtrkovati.

Evina hčerka ga je v rožnem vrtu skušala. Se je mogel odstopiti. Toda tega ni več hotel — premišljeno je sledil svoji zapeljivki.

V jedilnici so čakale na goste najbolj izbrane sladčice, ako bi se kdo med njimi domislil zgodaj vstati. Tisto jutro pa ni bilo še nikogar iz razen lorda Farnmora in lady Vavasourjeve. Sama sta zajtrkovala. Celo uro sta neopažena sedela drug poleg drugega in v teku te ure ga je speljala na nevarno pot, ki ni bila nič manj nevarna, ker je domneval, da je varen pred njenimi zapljivostmi.

V njunem neprisiljenem sestanku in pogovoru med zajutrekom je bilo v resici nekaj zapeljivega. Skozi zasenčena okna je vahal v dvorano duh cvetja, medtem ko je edini solnčni žarek obseval rdeči grozd, ki ga je Marion držala v rokah, in temnordečo vrtnico, ki je sramežljivo gledala iz svojega opojnega skrivališča. Ladyno nastrojenje se je neprestano menjavalo kakor poletni oblaki na nebu. Danes je bila izredno ljubezna in občutljiva.

»Da ne pozabim! Kako je v vašem rodbinskem gradu Erlebru?« je začela, ko je nekaj časa gledala v daljavo. »Kdo mi je že o njem pravil? Ah da, zdaj se spominjam; Charlie St. Albans v Biarritzu. Bil je ves navdušen nad lepoto krasnega gradu. Če se ne motim, je bil Erlebro nekoč samostan?«

»Da, star dominikanski samostan. Poseben čar leži nad tistim krajem, čar minulih časov, ko so ljudje iskali

NAJBOLJŠE SREDSTVO
ZA ČIŠČENJE!

Če uporabite Vim le enkrat, uporabljali ga bodele vedno. Edinstveno je, kako Vim vse čisti in svetli, in kako je hitro čiščenje opravljeno. Posipaj na vlažno krpo nekaj Vima, odrgni celi predmet, katerega čistiš in takoj se bo videla razlika. Vsa nečistoča in vse pege izginejo kakor rosa na soncu. Kar je bilo preje brez sijaja in grdo, postane sedaj sijajno in lepo, ker Vim je pravi čarovnik. Vim je jako ekonomičen in Vam ni več potrebno težko delati. Premerjajte delovanje Vima z ceno. Ničesar se neda pri tem primerjati.

VIM ZA
1001
PREDMET!

VIM

samo 6.- DIN.
NOVI
VELIK OVITEK

Strokovna organizacija. Naj tej strokovni organizaciji da delavstvo kakršnokoli ime, naj delujejo v njej ljudje kakršnega koli bivšega političnega prepričanja, glavno je, da sloni organizacija na narodni podlagi, da zasleduje zgolj strokovne cilje odnosno zagovarja izključno stanovske interese rudarskega delavstva. Le taka organizacija bo imela vpliv na vseh merodajnih mestih in tako je tudi prav, kajti danes, ko smo obkroženi od vseh mogočih zunanjih nasprotnikov, ki preže, kako bi ugrabili naše lepe kraje, kako bi nas nacionalno zaslužili, pač ne smemo misliti na razredno borbo v notranjosti, danes moramo žrtvovati svoja nekdanja načela ter podrediti osebnim in lokalnim interesom posameznikov veliki ideji edinstva našega naroda in utrditvi temeljev naše mlade države.

Dovolj je bilo medsebojnih borb v dobi nebrzdanega strankarstva, ki so tako neizmerno škodovala tudi našemu delavstvu narodu. Mesto konstruktivnega dela, mesto izgradnje našega notranjega narodno gospodarskega ustroja, smo posvetili vse svoje duševne in telesne sile edinole strankarskim prepričkom in razdiralnemu delu. Isto je bilo v strokovnem gibanju rudarskega delavstva. Dasiravno so interesi rudarjev enotni, dasiravno bi človek mislil, da se

bo v borbi za boljši kosček kruha vse delavstvo združilo, temu ni tako. Še danes, ko je koruptno strankarstvo hvala Bogu odpravljeno, se delavstvo ne zna združiti v enotno strokovno zvezo, kar bi bilo v največjem interesu delavstva samega. Po našem mnenju pa delavstvo tega samo ni krivo, marveč voditelji, ki se nočejo najti na poti k skupnemu delu. Kdo je temu kriv, odnosno kdo je v bližnji preteklosti to sodelovanje onemogočil, ne bomo še enkrat ponavljali, upati pa je, da bo delavstvo samo našlo pot preko takih voditeljev ter se združilo v enotno organizacijo.

V kratkem se bodo podali v Beograd voditelji narodnih strokovnih organizacij, da na merodajnih mestih intervirajo v perečih vprašanjih, ki težijo rudarsko delavstvo. Mi želimo delegatom pri tej intervenciji največji uspeh.

Bled

Gradnja hotela Jekler. — Hotel Jekler, kate-rega je lastnica gospa Tomčeva, je na surovo že gotov. Stoji v Gradu poleg Zdraviliškega doma in je zelo povečan ter moderniziran. — Prizidalo se je tretje nadstropje ter staro stavbo dvignilo za eno nadstropje. Hotel bo imel 42 sob, ki bodo do prvega nadstropja opremljene s centralno kurjavo.

Cuida:

Farnmor

Roman

15

Njegove oči so blodile po njej, po roži nad njenim srcem, po laseh, ki so se zlato lesketali v jutranjem solncu in po njeni dražestni, dovršeno lepi postavi. In če bi se imel za vedno prikleniti nanjo in postaviti njen suženj, se ni mogel vzdržati, da ne bi šel za njo. — Pa saj se ni upiral; hotel se je predati temu čaru, zakaj na kakšen način mu je utegnil biti nevaren?

Bil je močan, zavedel se je svoje moči in zanesel se je na svojo hladnokrvnost. Mislil je, da se more brez nevarnosti igrati z ognjem; njega je utegnil plamen ogreti, nikakor pa ne ožgati. Pretirana, vse prezirajoča samozavest je bila od nekdanj znak moči Farnmorove družine, toda istočasno tudi znak slabosti.

Ko se je lady Vavasour okrenila od ograje ter odšumela s svojo vlečko preko cvetnih lističev, ležečih na kamenitem tlaku, je šel za njo, šepetajoč lepi ženski, ki mu je rekla zbogom: »Kdo bi bil tako nespameten, da ne bi se dal poučiti o Epikurejevi modrosti po taki učiteljici? Brezčutni roži ste odkazali krasno mesto. Torej ne prepodite me iz svoji bližine. Tudi jaz grem na čokolado; ali naj jo osamljen pijem? V spomin na najin sestanek pod češkimi lipami dajte nama danes skupaj

počitka, kakor se mi zdaj podimo za uspehi. Oni pa so našli v samotni, to kar mi zastoj iščemo v svetlem vrvežu. Ali smem upati, da bo lady Vavasourjeva nekoč počastila grad s svojim obiskom? Takrat boste sami sodili,« je rekel in pogladil njeno pahljačo. Kako naglo je izginil njegov odpor proti njej, da jo je vabil že na Angleško.

Smehljala se je s svojim zapeljivim nasmeškom, ki je že mnogim moškim zmešal glave.

»Morda — nekoč — da! Kdo ve, kaj se nekoč še vse ne zgodi — z vami in z menoj. Morda si bova nekoč smrtna sovražnika.«

»Smrtna sovražnika! To gotovo ne. Ali niste nekoč rekli, da naju je usoda pripeljala drug k drugemu in da si morava biti prijatelja?«

Markiza se je zasmejala. »Moškemu, ki se povsod baha, da prezira ljubezen našega spola, ne morem darovati svojega prijateljstva.«

»Baš nasprotno! Poskušajte me izpreobrniti v pravo vero. Kateri učitelj bi me mogel uspešneje in dobrotnejše od vas izpreobračati?«

Neka rahla, nežna otožnost ji je legla za hip na temne gazelske oči, ko sta se njuna pogleda srečala in je on umolknil. Lady Vavasour je poznala učinek molka, ko oči govorijo. Minuto pozneje se je koketno zasmejala.

»Dobroto? Ne vem, če bi mi prisodili ta pridevek, če bi vas zares vzela v nauk?«

»Razumem. Uverjeni ste, da je bolje če mi svoje prijateljstvo odrečete, kakor da mi ga darujete. Toda naj bo, ne ozirajte se na nevarnosti, ga bom skušal obuditi.«

Otroci, izpričevala in očetje

Ljubljana, 4. marca.

Kadar po šolah delijo izpričevala, se vselej po svetu godijo kakšne majhne tragedije: otroci dobivajo črno na belem, kako malo prida so, in to morajo nositi svojim očetom in materam, da jim razburijo živce in da je ogenj v stehi; očetje in matere so ponavadi vedno malo razburjeni, že življenje njih samih, njihovi lastni debakli in konkurzi so jim dovolj, da ne morejo mirno spati, potem jim pa še ti prihajajo s svojimi usodnimi dvojki, da so hiši in familiji v sramoto — in taka stvar se ne da z ničemer drugim poravnati kakor s solzami, s tepežem in idiličnim družinskim škandalom. Nobene lepše stvari ni najbrž na svetu, kakor je biti odrasel človek, biti oče in imeti vsa tista mizerna, žalostna leta, ko te je lahko skoraj vsak velik človek lasal in ti sipal pridige na glavo, kako se moraš ravnati, da boš kdaj tako lepo in tako prav zrasel kakor on. Otrok pa je vedno popolnoma prepuščen samemu sebi, on se ne more vzgledovati po nikomer, ki je pred njim, niti uspehi niti porazi očetov mu ne morejo biti vzgoja in pouk, on je vedno obsojen, da se čez vse stvari, čez vse pragove in stopnice svojega življenja prebija čisto sam, otrok ne more nikoli nikogar imeti, da bi ga čisto razumel. Tista izpričevala, vse tiste dvojke in odlična, ki jih pišejo po šolah, so tako strahotno približna in se jim tolikokrat pripeti, da ne zadenejo žebila na glavo. Očetje in matere pa imajo ponavadi vedno nekakšne krive vere v svoje otroke, oni vedno mislijo, da bi morali njihovi otroci kar mimogrede streti take orehe, kakor so integral ali pa ablativus absolutus, njim nikoli noče priti na misel, da bi bili njihovi otroci morda pripravi za milijon stvari, samo ne za integral.

To mislim: ves tisti obup, vse tiste solze, grožnje in lasanje, ki ob trimestrih in semestrih kalijo družinske idile, vse tisto je čisto zgrešeno in odveč. Nad mladimi generacijami je skoraj težko buje grešiti, kakor grešijo tisti očetje, ki menijo, da njihovi sinovi nikoder drugod ne smejo v življenje kakor skozi gimnazije in realke, in pa tisti učitelji, ki nad svojimi študenti, v katerih niso mogli pobuditi ognja za svojo stroko, delajo svoj pedagoški križ: fant je brez vsakega talenta. Mimo vseh teh sodb in obsodb, mimo vseh teh predsodkov, naglih ocen in ovir se mora vsak najmlajši rod vedno čisto sam zase preboriti do sebe, do svojega dela in svojega mesta pod solncem.

In malo vere v njegovo neizogibno zmago bi moglo ljudem ob trimestrih ohraniti malo bolj mirno kri. Fri.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

Gelje

* Predavanje g. prof. Brodarja bi se moralo glasiti naše večerajšnje poročilo, ne pa Brodnika, kakor se je zgodilo po pomoti. Istočasno javljamo, da je g. prof. Brodar napredoval v 6. l.

* Mladinsko akademijo priredi ženska podružnica C. M. družbe v nedeljo 15. t. m. ob 10. uri v Mestnem gledališču.

* Kolavdacija modernizirane mestne klavnice. V ponedeljek 16. t. m. se bo ob 16-15 sestala v mestni klavnici uradna komisija, ki bo kolavdirala nove, modernizirane obratne naprave v mestni klavnici. Interesenti in mejaši se vabijo, da prisostvujejo komisiji.

* Celjsko pevsko društvo bo v nedeljo 8. marca nastopilo na velikem koncertu, ki ga priredi pevski zbori včlanjeni v Hubadovi župi v Ljubljani v veliki dvorani Uniona. Vsega bo nastopilo 13 zborov.

* Planinski sejem zadnja prireditev v Celju, pa zato gotova prva, kar se tiče prijetne zabave, originalnih dekoracij, planinske razposajenosti in plesa. V soboto 7. marca v Celjskem domu.

* Ples »Jadranske straže« v Mariboru. Kdor se hoče udeležiti te velike prireditve, ki bo v nedeljo v Mariboru v Unionski dvorani, naj se zgasi pri tajniku JS v Celju g. učitelju Gerlancu, pri katerem dobi potrebno potrdilo, s katerim se mu vstopnina za prireditev zniža za polovico.

* »Jugoslovanska Misel«. Izšla je druga številka tega dijaškega časopisa z lepo vsebino.

* Streliškega večera jutri, v petek ne bo radi priprav v Celjskem domu za planinski sejem. Prihodnji streliški večer bo pravočasno javljen.

* Sredpostni sejem. Običajni kramarski in živinski sejem, ki se vrši v Celju vsako leto prvo soboto po sredi posta, bo telos v soboto 14. marca t. l.

* Statistika umrlih v februarju. V preteklem mesecu je umrlo v Celju 17 oseb in sicer 3 v mestu, 13 v javni bolnici ter 1 v vojni bolnici.

* Najdbe. 2. t. m. se je našel pri kapucinskem mostu moški klobuk. — 3. t. m. je bilo na okopih najdenih 5 belih moških ovrtnikov. — Oboje se dobi na policiji.

* Prepoved zahajanja v gostilne je sodišče lani izreklo nad g. Bukovčanom Matijo. Ta prepoved je 26. februarja potekla, g. Bukovčan pa se je pritožil pri policiji, da mu gostilničarji nočejo prodati pijače, ker menijo, da prepoved še velja. Dejstvo pa je, da je prepoved že potekla in da sme g. Bukovčan brez zadržka v gostilne.

Jz Dravske banovine

d Proslava rojstnega dne prezidenta dr. Masarika bo v soboto 7. t. m. ob 20. uri v dvorani »Delavske zbornice« na Miklošičevi cesti. Priredi jo Jugoslov.-češkoslovaška Liga. Na sporedu je predavanje »Dr. Masaryk in Jugoslovani med vojno«, petje in godba. Sodelujejo: gospa Vera Popović-Adlešičeva, gđc. Lida Vedralova, konzervatorista gg. Uroš Prevorsek, Marjan Lipovšek in Slov. vokalni kvintet. Vso narodno občinstvo je vljudo vabljeno na to lepo prireditev. Stevilna udeležba naj pokaže naše tople simpatije do sivolasnega poglavarja bratske Češkoslovaške republike in velikega slovenskega državnika!

d Šola v Cerkijah pri Kranju je prejela za svojo pomembno 140-letnoliško proslavo, razstavo in nabavo novega šolskega prapora znatne podpore, in sicer Ljudska hranilnica in posojilnica v Cerkijah je darovala 1500 Din, Hranilnica in posojilnica v Kranju 200 Din, Zveza kult. društev 100 Din, Krajevni šol. odbor 500 Din. Ker bo prireditev združena z visokimi stroški, pričakujemo, da se častilci pokojnih veljakov — Davorina Jenka, Barleta, Vavka, Borštnika, Frankeja, Hribarja — pridružijo prostovoljnemu dobrotnikom šole, ki je vzgojila toliko slavnih velmož.

d Slovenski pevski zbori stoji danes brez dvoma na mnogo višji umetniški stopnji kakor pa prej, o posebno pred prevratom. Njihova delovna moč je silno porasla, v sestavi svojih programov so postali zelo izbirčni in marsikateri zbor se z velikim veseljem loti tudi težjih modernejših skladb. V nedeljo 8. t. m. popoldne bomo imeli priliko slišati na koncertu »Ubadove župe« v Unionski dvorani 13 naših zborov z zelo pestrim programom. Ta dan bo v Ljubljani zbranih več sto slovenskih pevcev, ki bodo vsi sodelovali na popoldanskem koncertu. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

d Zahvala z najvišjega mesta Glasbeni Matiči v Ljubljani. Glede na poslano pozdrave Nj. Vel. kralja Aleksandra I. z obnove zbor Glasbene Matice, je prejel predsednik g. dr. Vladimir Ravnihar naslednje zahvalo: Gospod predsednik! Z zadovoljstvom sprejete izraze vdanosti in zvestobe, poslano z 59. letne skupščine Glasbene Matice v Ljubljani, mi je naročil Nj. Vel. kralj, da izrečem udeležencem glavne skupščine njegovo zahvalo. Minister dvora: B. Jeftić.

d Zahvala. Podpisano društvo se s tem najiskrenejše zahvaljuje brežičnemu železniškemu osebju za prireditev družabnega večera 14. februarja t. l. v gostilni gosp. Ivana Volčansk na korist podpisanemu društvu. S tem je brežično železniško osebje prvo pokazalo simpatije trpečim železniškim upokojevcem. Dolžni smo zahvalo bančnemu uradniku gosp. Gandiniju, kateri je razložil namen prireditve, posebno zahvalo tudi nadzorniku proge g. Emeriku Droveniku. Najiskrenejšo zahvalo smo

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pluć, škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše, je uravnavajo delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavaajo s pomočjo. »Franz Josefova« grenčica se dobi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

Jz drugih banovin

Nevarnost poplav

Iz Broda poročajo, da je začela Sava zaradi neprestanega deževja močno rasti. Položaj je tak, da lahko pride do katastrofe, ako bo reka še naprej rasla. V torek popoldne je narasla v nekaj urah za 15 cm, opoldne je bila 6 m in pol nad normalo. Vsa obala pri Bosanskem Brodu je pod vodo in tudi nekatere hiše ob obrežju. Prebivalci v okolici so v vednem strahu pred poplavo. Tudi v drugih delih Bosanskega Broda vznemirja porast Save prebivalstvo. Otok Ada je čisto pod vodo in samo veje visokega drevoja na njem kažejo, kje se otok nahaja. Sam Slavonci Brod ni ogrožen, ker leži visoko, pač pa kraji vzdolž reke. Sava je prodrla tudi v mestne kanale in preplavila Jelov polje in Bilj polje. Vsi potoki, ki se zlivajo v reko so močno narasli.

Usodne posledice anonimnega pisma

Subotica je mesto s 100.000 prebivalci in ni čuda, da imajo tam vsak dan novo senzacijo. Pred dnevi je policija izvedela, da se je odigrala v hiši nekega subotičkega mesarja prav zanimiva zgodba. Mesar je imel služkinjo, na katero je bila mesarjeva žena zelo ljubosumna in jo je odpustila. Nekaj mesecev nato je dobil mesar anonimno pismo s svarilom, naj se čuva žene, ker ga namerava umoriti. Mesarjeva žena je takoj sumila, da je pismo pisala odpuščen služkinja in jo je zvalila na prav lep način v svojo hišo ter jo vprašala, kako je s pismom, ki ga je prejel njen mož. Služkinja seveda ni hotela izdati, da je v zvezi s pismom. Zato jo je mesarica s pomočjo nove služkinje in svojega sina zaprla v sobo in jo pretepla do nezvesti. Ker se je bala, da bi o tem zvedela tudi policija, je služkinjo odzdrala v hiši in ji stregla ter poklicala celo zdravnika. Policija pa je kljub temu dobila na uho, kaj se je zgodilo v mesarjevi hiši. Zaslišala je mesarico, sina in služkinjo,

dolžni onemu brežičnemu občinstvu, katero je s svojo navzočnostjo in radodarnostjo pokazalo simpatijo do železniških upokojevcem. Z nabrano svoto na tej prireditvi Din 700 se bo društveno delovanje za železniške upokojece pomnožilo. Še enkrat vsakemu posebej in vsem skupaj, Bog plačaj. — Društvo železniških upokojevcem za Dravsko banovino v Ljubljani.

d Družina »Soča« bo gostovala v Novem mestu v soboto 7. t. m. ob 20. s simbolno efektno komedijo v treh dejanjih »Vrge«. Gostovanje se vrši v Sokolskem domu pod okriljem Sokola.

d Vreme. Barometer je včeraj kazal v Ljubljani 760,5, termometer 2, relativna vlaga 75%, smer vetra N, oblaknost 10. V Mariboru je kazal barometer 759,4, termometer 2, relativna vlaga 90%, smer vetra S, oblaknost 6. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 5, najnižja 1, v Mariboru —6, v Mostaru —1, v Zagrebu 1, v Beogradu —8, v Sarajevu —4, v Skoplju —6, v Splitu 4. Vsa opazovanja ob 7. uri.

Ljubljana

Četrtek, 5. marca 1931, Evzebij. Pravoslavni: 20. februarja, Prep. Lav.

Nočno službo imata lekarni Piccoli na Dunajski cesti in Bakarčič na Sv. Jakoba trgu.

■ Valčkovega večera Sokola II, v soboto 14. t. m. v Kazinski dvorani ne smete zamuditi. Zabavali se bodo stari in mladi ob zvokih prvovrstne godbe. Vstopnina 10 Din.

■ Gospa Pavla Lovšetova zapoje v 1. delu svojega petkovskega koncerta naslednje pesmi: Pomlad ljubezni, Čajkovski: Zakaj, in iz Novakovega cikla Erotikon: Ljubezensko slavlje. Nato zapoje Romanco skladatelja Leroux: Večer na Nilu s spremljevanjem violine in klavirja. Violinsko spremljevanje oskrbi konservatorist Pfeifer, klavirsko pa g. Marjan Lipovšek, ki spremlja sploh vse točke programa na klavirju. Nato sledi Kienzl: Kar po prstih, Marxova: Beneška uspavanka in Glierova: V jutranji zarji. Te pesni poje ga. Pavla Lovšetova, dočim je prepuščen tretji nastop v 1. delu gđc. Majdi Lovšetovi. Gospodična Majda zapoje Schubertovega Radovedneža in pa Pažovo kancono iz Verdijeve opere Ples v maskah. Tak je 1. del koncerta. Programne točke II. dela priobčimo v drugi številki.

■ Predavanje za obrtniške vajence. Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi v ponedeljek 9. marca t. l. ob pol 19. uri v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani, Krekov trg XV, vajeniško predavanje. — Predava preč. g. P. Frančišek Ačko O. F. M. v Ljubljani o temi: »Razmerje človeka do Boga«. Vstopnina je prosta. — Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki.

■ Danes je premijera francoskega komponista Charpentiera opera »Luiza«. Izvrstno delo se vprizori po večletnem presledku, topot v povsem novi zasedbi in vodstvu. Opera je polna lepe melodijazne glasbe. Vsebinska je prepričljiva prav tako v težkih dramatičnih doživljajih, kot v veselem razposajenem pariškem nočnem ranjanju. opero je muzikalno naštudiral ravnatelj Polič, režira priznani režiser dr. Gavella, ki se s tem delom pri nas prvič predstavi kot operni režiser. Inscenacija je napravljena po načrtih in vodstvu g. Uljančičeva. Naslovno par-

tijo poje priljubljena sopranistka gospa Zlata Gjunjenac-Gavella, njenega partnerja g. Goštič, očeta g. Primožič, mater gđc. Španova.

■ Pevski zbor Glasbene Matice proslavi 80-letnico skladatelja P. Hugolina Sattnerja na koncertu v četrtek 12. t. m. v Unionski dvorani. Koncert otvori pomnoženi operni orkester z Beethovno overturo Leonora št. 3, op. 72. Overturo izvaja operni orkester in orkestralno društvo Glasbene Matice, pod vodstvom ravnatelja Poliča. Po overturi bo imel slavnosten nagovor župnik frančiškanske cerkve prečastiti gospod dr. P. Guido Rant, zatem pa se izjavi najboljši Sattnerjevo delo »Ojki« za soli, zbor in orkester. To delo je Glasbena Matice izvajala prvič aprila leta 1914 na 3 zaporednih koncertih z ogromnim uspehom. Sedaj ponavlja to delo v proslavo 80-letnice odličnega slovenskega komponista. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

■ »Društvo učitelje v Ljubljani« vabi vse svoje članice k odborovi seji, ki bo v nedeljo, dne 8. marca ob 10. v I. mestni deklški osn. šoli v Ljubljani (šentjakobska šola). Po seji bo predavala učiteljica M. Dolganova: »Kulturna duševnost učiteljice kot vir njenega dela in življenja.«

■ Peto predavanje slavističnega kluba bo v nedeljo 8. t. m. ob pol enajstih popoldne v dvorani Filharmonične družbe na Kongresnem trgu. Predavatelj je tokrat gosp. prof. France Vodnik, naslov predavanja: »Sodobni umetniški nazor«. Vstop prost.

■ Licitacija 9 vagonov zaplenjenega vina. Včeraj popoldne se je vršila na glavnem kolodvoru licitacija 9 vagonov vina, ki so bili pred kratkim zaplenjeni, ker ni kakovost vina ustrezala določbam zakona o vinu. Zanimivo je, da ni pred zaplenbo nihče hotel prevzeti vina. Vino je kupil neki Italijan, ki ga pa ni hotel sprejeti, češ da je pokvarjeno. Radi tega so vagoni poslali nazaj v Jugoslavijo in so ostali v Ljubljani. Tukajšnja carinarnica se je zanimala za vino in ga je dala preizkusiti v Mariboru. V Mariboru so ugotovili, da je vino neužitno, ker je mešano s šmarnico. Radi tega je finančno ministrstvo na predlog tukajšnje carinarnice odredilo, da se vino izdruži. Za vseh 9 vagonov vina, ki ga je bilo okrog 100.000 litrov, je zahtevala carinarnica 39.000 Din. Vino je bilo prodano za 43.000 Din. Vino bodo prekuhali in porabili za žganje.

■ Norec pobegnil z doma. Z doma v Rudniku št. 48 je pobegnil Josip Polak, ki je umobolen in je bil pred kratkim odpuščen iz bolnice na Studencu. Polak je 26 let star, velike postave, svetlih brk in nosi bolniško obleko.

■ Žeparji. Na kuharski razstavi v Unionu so neznani žeparji izvršili 3 žepne tatvine.

■ V smrt je hotel. Te dni okoli 20. ure so opazili na dvorišču hiše št. 21 v Holzapflov ulici neznanca, ki je tam ležal na tleh in hropel ter mu je iz ust smrdeča ocveta kishna. Pozvana rešilna postaja ga je prepeljala v bolnico, kjer so ugotovili, da imajo opravka z Alojzom K., delavcem iz Grosuplja. K. je sedaj že izven nevarnosti.

Maribor

m Kraljica Marija avtomobilskemu klubu. Predsednik avtomobilskega kluba sekcija Maribor g. Ferdo Pintar je sprejel sledečo brzojavko: »Po nalogu Nj. Vel. kraljice mi je čast zahvaliti se za izraze vdanosti in zvestobe odpisane z letošnje skupščine avtomobilskega kluba kraljevine Jugoslavije, sekcija Maribor. Minister dvora B. D. Jevtič.«

m Zborovanje mariborskih učiteljev. V torek je ob oblihi udeležbi v meščanski šoli zborovalo učiteljsko društvo za Maribor in okolico. Prisotni so soglasno zavrnili napade na učiteljski stan ob priliki zasedanja banskega sveta. Izrazili so popolno solidarnost s spomenico, ki so jo predložili zastopniki tega društva UJU. Mariborsko učiteljsvo bo s konkretnimi statističnimi podatki o svojem delovanju dokazalo neuteemeljenost vseh očitkov in je v ta namen izvolilo tudi poseben odbor. Nadalje je strokovni učitelj Lavrenčič teoretično in praktično demonstriral moderno šolsko telovadbo v duhu Tyrševih načel. Vključ neugodnim življenjskim razmeram je mariborsko učiteljsvo pripravljeno nadalje delovati v prosep mladine in naroda.

m Kontrola uličnih imen. Na zadnji seji mestnega občinskega sveta je bil izvoljen poseben osek, ki naj pregleda vsa imena ulic v Mariboru in predlaga eventualne spremembe. Zeleli bi, da bi to delo temeljito opravil, in sicer tudi jezikovno, da bi izginile vsaj take spakedranke kakor je Jože Vošnjakova ulica. Ker se v slovensčini morajo vsa imena sklanjati, je edino pravilno Vošnjakova ulica ali pa Ulica Josipa Vošnjaka. Takih napak pa je še več.

m Dar. Za revno vdovo iz Studencev je izročil našemu udrženstvu pismo g. Miha Legvart 10 Din. Iskrena hvala. Posnemajte!

m Za vrnitev kontrole dohodkov. Kakor smo svoječasnoro poročali je prometni minister izjavil, da bi se inozemski oddelek kontrole dohodkov lahko vrnil iz Beograda v Maribor, moglo bi se pa razpravljati tudi o ostalih oddelkih. Že takrat smo apelirali na zainteresirane merodajne kroge, da se za stvar z vso vneto zavzamemo, izgleda pa, da se ni storilo nič. Kje je tu krivda?

m Prva nogometna tekma. V nedeljo, dne 8. t. m. bo v Mariboru, in sicer ob 15. uri na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu prva letošnja nogometna prijateljska tekma med ISSK Mariborom in S. K. Ilirijo iz Ljubljane.

mNoč na Jadranu. Priprave za veliko prireditev Jadranske Straže v soboto, dne 7. t. m. zvečer pri »Unionu« so že v polnem razmahu. Umetniški klub »Grohr« je posodil vse svoje dekoracije, nastopile bodo narodne noše, a pripravljajo se še druge senzacije, pečen kroki itd.

m Odpovedano predavanje. Ker je zaradi za danes napovedanega predavanja g. dr. Igorja Rosine o kulturnih problemih naše vasi nastal v odboru Prosvetne zveze nesporazum, se predavanje ne bo vršilo.

m Z obnove zboru železničarskega glasbenega društva »Drave«. Na letošnjem obnem zboru železničarskega društva »Drave« so ugotovili, da je društvo v preteklem letu sodelovalo pri 111 nastopih. Sedaj ima 80 izvršujočih in 887 rednih članov. V novi odbor so bili izvoljeni g. Vokač kot predsednik, Princič kot podpredsednik, Zivko kot tajnik, Paar kot blagajnik in 14 članov kot odborniki. Dosedanjega predsednika Mohorka so zaradi izrednih zaslug za društvo izvolili za častnega člana.

m Pevska vaja. Danes ob 20. uri bo v prostorih Glasbene Matice skupna pevka vaja vseh mariborskih moških pevskih zborov za nastop pri prireditvi Jadranske straže v soboto v Unionu.

m Iz gledališča. Danes, v četrtek zvečer se bo ponovila melodijozna Kalmanova opereta »Knežinja čardaša«, in sicer za abonente reda B. V soboto bo po daljšem presledku zopet delavska predstava, uprizorila se bo Frankova vojna drama »Karel in Ana«. Prihodnji teden bo krstna predstava »Učlovečenja«, misterija mariborskega pisatelja Radivoja Reharja v režiji Hinka Tomažiča. Dekoracije, ki bodo zelo efektne, pripravlja Ustar. V proslavo 60-letnice pisatelja Frana S. Finžgarja se pa v režiji Jožeta Koviča pripravlja kmečka drama »Veriga«.

m Obrtno gibanje. V mesecu februarju je bilo v Mariboru izbranih 39, na novo prijavljenih pa 29 obrtni.

m Ljudska univerza v Mariboru. Jutri, v petek zvečer bo čitala v dvorani kina »Apolo« svoja še neobjavljena dela šestorica mladih ljubljanskih slovesnikov, članov »Mladega Pen-kluba«, ki je združil v lepi harmoniji ljudi najrazličnejših svetovnih nazorov. Nastopili bodo predsednik »Mladega Pen-kluba« in sotrudnik »Doma in sveta« France Vodnik, Anton Oevirk, Alfonz Gspan in Ludvik Mrzel-Frigid, sotrudniki »Ljubljanskega Zvona«, novelist in prevajalec Rudolf Kresal in socijalni pesnik Mile Klopčič. Pred kratkim je šestorica z velikim uspehom nastopila tudi v Ljubljani.

11. III. 1931. „VNEBOVZETJE“

m Društvo za vpepeljevanje mrlčev »Ogenj« objavlja, da znaša pristopnina 10 Din, mesečna članarina pa 10 Din. V slučaju, da vpepeljevanje pred zgraditvijo krematorija v Jugoslaviji ne bi bilo mogoče, se bodo sorodnikom umrlih članov izplačali vsi že inkasirani prispevki. Člane sprejemajo odvetnik g. dr. Avg. Reisman, trgovec Rudolf Tinauer, g. Pelikan in Ljudski tiskarni ter upravi »Delavske Politike« in »Volksstimme«. Imena prijavljenih članov se v javnosti ne bodo priobčala.

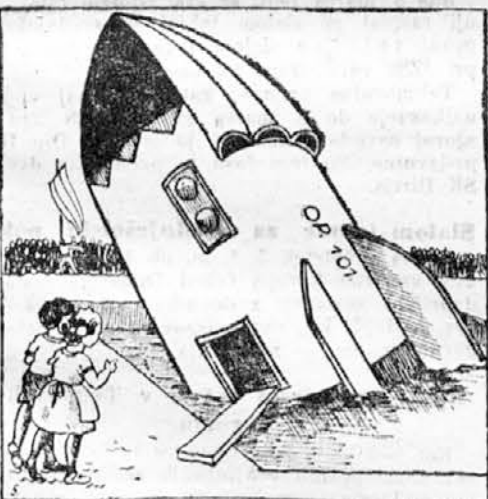
m Prome na carinarnici. Tukajšnja carinarnica je imela v februarju 7.771.185'60 Din dohodkov, in sicer 17.809 za izvozno, ostalo pa za uvožno blago.

m Trg v sredo. Včerajšnji trg je bil dobro založen in obiskan. Okoličani so pripeljali 3 voze krompirja in čebule, 1 voz jabol, 2 voza lesnine in lončevine ter kraj 1000 glav perutnina. Cene se veliko niso spremenile. Perutnina se je prodajala po 30 do 90 Din, kuni po 10 do 40 Din eden. Na trgu so ribe so bili krapi po 22 Din, morske ribe po 20 do 25 Din, polepnove po 12 do 18 Din kg. Mleko je stalo 2 do 3 Din liter, smetana 12 do 14 Din, očet 2 do 8 Din, oljivo in bučno olje 11 do 20 Din liter. Jabolka so se prodajala po 4 do 10 Din kg, limone po 6'50 do 0'75 Din, oranže 0'75 do 2'50 Din ena, krompir 0'75 do 1'50 Din kg; hren 16 Din, kisto zelje 4 Din, repa 2 Din, čebula 250, česen 14 Din kg, cvetače 5 do 16 Din, ohrovt 3 do 6 Din, zelje glave 2 do 4 Din. Sena je bilo 14, slame pa 8 voz; prodajalo se je seno po 77 do 80 Din, slama po 50 do 60 Din 100 kilogramov.

m Nesreča delavca. V delavnici državnih železnice si je v torek popoldne pri padcu zlomil levo roko 33 letni delavec Josip Knaflič. Prepeljali so ga v bolnico.

m Aretacija. V torek je policija zopet izsledila 25 letno služkinjo Antonijo K., ki je pobegnila iz venerološkega oddelka javne bolnice, kamor je bila nedavno oddana. Razen nje pa so bili istega dne aretirani tudi Alojzija A. in Makso P. zaradi suma tatvine in Henrik L. zaradi splošnega suma.

Potovanje po zvezdi večernici

5.

Zunaj, na vojaškem vežbališču, so se tedaj zbirale ogromne množice ljudi, da bi prisostvovali poletu prve rakete v vesmirje. Toda stražniki niso nikomur dovolili, da bi se preveč približal skrivnostnemu vozilu. Samo Dušan in Danica se je čudoma posrečilo, da sta izrabila zaposlenost dveh stražarjev in se prikradla do rakete.

m Karambol. V torek zvečer se je Grobekov hlapec Josip Selih z enovprežnim vozom zaletel v Stolni ulici v osebnih avto, katerega je vodil šofer Andrej Kvitko, vendar pa ni bilo druge nesreče kakor za približno 120 Din škode, katero bo Selih poravnal.

Aretacija ponarejevalca denarja.

Te dni je nekdo javil orožništvu pri Sv. Juriju ob Pesnici, da se je še izza Potočnikovega procesa znani 62 letni fotograf Franjo Rupnik znova pričel baviti s ponarejevanjem denarja. Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo in je s pomočjo mariborske policije Rupnika, ki stane v Melju, aretiralo ter našlo pri njem plošče z jugoslovanskimi in avstrijskimi bankovci. Rupnik je bil po zaslišanju izročen sodišču.

Dobrovnik v Prekmurju

»Jugoslovanci dobite na ogled v gostilni n. Toplak vsak dan. Dobrovčani, posegajte po njem in naročite dnevniki, ki vam prinašajo novice iz celega sveta, medtem tudi iz vašega domačega kraja!«

Zaradi obilnega snega se je podrla shramba za vozeve. Pri tem bi skoro pokopala streha možaka, ki je ravno vlekel voz iz nje. Tramovje in opeka so uničili več luksuznih sani in drugih voz. Ko je najemnik videl bedno podrtijo, je udano vzkliznil: »Bo vsaj dovolj suhih drv za hud mraz!«

Čujemo, da se namerava ustanoviti Tamburaško društvo, ki bi po ustanovitvi Sokola celokupno pristopilo kot godbeni odsek imenovanega društva. Idejo pozdravljamo z največjim veseljem. Ker pa marsikoga ovira pristop k »Tamburaškemu zboru« vprašanje instrumenta, priporočamo občin, da prisrčno v tem odločitnem trenutku s podporo ali brezobrestnim posojilom na pomoč.

Pretekli teden je bilo v gostilni g. Toplaka veliko zborovanje prizadetih posestnikov občine Dobrovnik. Kot odposlanec agrarne operacije iz Ljubljane je prišel komisar g. dr. Maršič. Na dnevnem redu je bila delitev okoli 500 orlov obsežnega pašnika, ki je po urbarijalni in drugih pravicah pripadal občini. Stvar datira že več let nazaj. Končno je ministrstvo poljoprivrede odločilo ugoditi želji Prekmurcev, ki jih krič po zemlji sili k izseljevanju. Delitev enake zemlje je danes splošen pojav v Prekmurju. Ako pa je pameten, je to drugo in zelo pereče vprašanje. Ker so nekateri nižje ležeči deli pašnika močvirnati, so izkopali odvodne jake v sosedni potok, za kar je banska uprava odobrila subvencijo 60.000 Din, od katere vsote pa je porabljenega komaj polovica. Z ostalo vsoto bodo kriti nadaljni stroški sušenja. Sestane, na katerem so se prizadeti posestniki končno javno odločili za ali proti delitvi ter obenem prinašali svoje pritožbe glede delitve, je jasen in dovolj glasen klic po zemlji in kruhu.

Gornja Lendava

Le malokdaj se mi iz Gornje Lendave oglašimo. Življenje nam teče le vsakdanje in le včasih je kakka mala izprememba. V nedeljo 22. februarja pa je tukajšnja podružnica Jug. Matice priredila z domačimi fanti in dekletki dve igrici enodejanki. Čašica kave in Carodejna brivnica, z nekaterimi pevskimi točkami. Vse je bilo dobro pripravljeno, in za občudovati je bilo dekleta in fante, ki so pridno in poživljeno hodili k vajam, pri vsem slabem vremenu in kljub gripi, ki je tiste dni najbolj razsajala in nam večkrat motila vaje z obolelostjo kakšnega igralca. Ko smo po težkem trudu vendarle prišli do uprizoritve, nam je grdo, neusmiljeno nedeljsko vreme veliko škodovalo glede obiska. Materijelnega dobička nimamo, pač pa imamo mnogo volje in veselja, da bi se še učili in še igrali. Zal so naše tukajšnje razmere tako nerodne, da nimamo nikjer primernega prostora za take prireditve in komaj čakamo, da bi bila že kmalu dograjena telovadnica v novo preurejenem šolskem poslopju, kjer bi lahko postavili oder, kjer bi lahko telovadili Sokol itd. — Naše tukajšnje ljudstvo tudi zelo rado čita. Imamo tukaj knjižnico Jug. Matice, ki prav dobro posluje, ima samo premalo knjig, mi pa bi rabili dosti, dosti knjig in različne vsebine. Razen leposlovnih tudi poučnih, posebno glede kmetijstva, živinoreje itd. Gotovo leži pri posameznikih ali pri kakšnih družinah mnogo takih knjig, ali Mohorjeve, ali Vodnikove družbe, ki za dotične nimajo posebne vrednosti, za nas pa bi bile velik in lep dar, če bi se vsi oni, ki imajo take knjige in jih ne potrebujejo, malo žrtvovali in nam jih nekaj poslali! Roštino radi sami plačamo.

Slovenska Bistrica

Na Kosovo polje je pred dnevi odpotovala iz Klope neka desetčlanska družina. Kolonisti so napolnili dva vagona, v katere so spravili vso hišno opravo. Koloniste je spremljala velika skupina sovaščanov do tukajšnje postaje. Slovo je bilo težko in ganljivo. Mnogo sreče v novi domovini!

Razsvetljava kolodvorske ceste je dala že večkrat povoda pritožbam, vendar pa je videti, da je vse »dreganje« brezplodno. Potniki, ki odhajajo na jutranji vlak, morajo v drevoredu v prav dobesedno egipčevsko temo in skozi vse mlakuže, tako da prihajajo do kolen blatni v vlak.

Gostilničarska zadruga za Slov. Bistrico in okolice je imela 26. t. m. svoj redni občni zbor. Udeležilo se je preko 40 članov, ki so z odobravanjem jemali na znanje poročilo tajnika, blagajnika in načelnika. O delovanju gostilničarske zadruge same, kakor tudi o Zvezi gostilničarskih zadrug je poročal zvezni tajnik g. Petelin iz Maribora.

Tečaj za serviranje je bil zaključen 28. pr. m. popoldan. Udeležencev je bilo na tečaju 35, vodil pa je tečaj strokovni učitelj g. Ferdo Jelenc iz Maribora. Tečaj je v splošnem uspel prav dobro.

Smrt kosi... Dne 25. februarja je po dolgi mučni bolezni umrl delavec Franc Soršak. Istega dne je umrl tudi enomesečni sinček njegove hčerke poročene Vidmajer. V nedeljo 1. t. m. je umrla preko 80 let stara, nekdanja znana lepota gospa Kun A. rojena Fizič. Vsem ostalim naše sožalje, pokojnim pa blag spomin.

Lova na divje svinje na Boču, ki se je vršil včeraj 3. t. m. so se udeležili tudi naši lovci v večjem številu.

Pustolovščine lažnega zdravnika

Senzacionalna obravnava proti potniku, ki je prodal 213 tuberkuloznim inhalacijske aparate

Ljubljana, 4. marca.

V petek se bo vršila pred senatom trojice zanimiva obravnava proti 27-letnemu akademiku C., obtoženemu zločinstva goljufije. C. je bil pred leti zastopnik neke mariborske tvrdke in je prodajal zanjo inhalacijske aparate. Pozneje se je C. osamosvojil in je začel prodajati aparate na svojo roko. Kupoval jih je v Zagrebu po 65 Din in jih prodajal na deželi po 236 Din. Da bi aparate lažje prodajal, se je zglasoval na županstvih in se predstavljal kot uradnik državnega higijenskega zavoda v Ljubljani, čigar naloga je, da prouči higijenske razmere na deželi. V to svrhu je zahteval imenik tuberkuloznih in ga je tudi povsod dobil. C. se je zglasoval tudi v župniščih, kjer so mu prav radi postregli z informacijami. Ko je na ta način

vedel za bolnike, jih je začel obiskovati in se predstavljal kot zdravnik. Kot tak je preiskoval ženske, ki so se mu morale sleči, in je ugotavljal pri njih tuberkulozo, ki pa je ozdravljiva z njegovim aparatom. Bolnikom, ki aparata niso hoteli kupiti, je grozil, da jih bodo orožniki s silo v ljubljansko bolnico.

V kratkem času je C. obiskal v Ljubljani in v ljubljanski okolici, v vaseh okoli Kamnika, Kranja, Tržica, Borovnice, Vrhnike, Logateca. Višnje gore in Litije 213 bolnikov, ki so kupili od njega inhalacijske aparate za skupno 48.493 Din. C. je kupecem dodajal po 2 steklenici evkaliptičnega olja za inhaliranje.

Za petkovo obravnavo vlada veliko zanimanje zlasti na deželi, kjer je C. »ordiniral«.

Izseljenci in povratniki v februarju

Jesenice, 4. marca.

V minulem mesecu se je izselilo iz naše države preko Jesenic 49 oseb v druge evropske države in 128 oseb v prekomorske države, torej vseh izseljencev skupaj je bilo v minulem mesecu 177 oseb. Izselilo se jih je 48 v Francijo in 1 v Belgijo; v Zedinjene države Severne Amerike 82, v Argentino 4, v Kanado 18, v Uruguay 28, v Chile 1.

Povratnikov smo imeli v februarju pa 495, in sicer 298 iz prekomorskih držav ter 197 iz kontinentalnih in to iz Francije 136, iz Belgije 49, iz Nemčije 5, iz Holandske 3 in iz Luksemburga 4. — Če pogledamo število izseljencev in številko povratnikov, vidimo, da znaša diferenca 318, to se pravi, da se jih je vrnilo skoro 3 krat toliko kot izselilo. Iz tega zopet vidimo: »Jublo doma, kdor ga ima.«

Potnikov iz države preko Jesenic je bilo 1066, v državo pa 2509. Zopet več v kakor iz države. Deportirancev smo imeli v minulem mesecu 18 in to 7 iz USA, 3 iz Kanade in 8 iz Avstrije.

Repatriiranih, to se pravi na državne stroške vrnjenih je bilo 132 in sicer iz ZSDA 5, iz Kanade 17, iz Argentine 99, iz Sant Pavla 2, iz Avstrije 2, iz Francije 6 in iz Nemčije 1.

Zopet težka nesreča v tovarni

Jesenice, 4. marca.

V torek dopoldne okrog 11. ure se je pripetila v tovarni Kranjske industrijske družbe na Jesenicah težka nesreča, koje žrtev je postal tovarniški delavec Joža Markizeti, zaposlen kot zidar v »Martinu«.

Nesreča se je pripetila po izjavi očividca takole: V višini 8 do 10 metrov je bila pritrjena 93 kg težka železna plošča, ki se je radi premočnega udara železa, ki so ga spustili nanjo, prelomila in padla delavcu Markizetiju, ki je bil zaposlen pod njo, na nogo, mu jo prelomila, če ne še nekoliko zdrobila kost na spodnjem delu podgolence. Udarec je bil seveda tako silen, da je ponesrečenec od bolečine omedlel. — Tovariši so mu priskočili na pomoč, ga dvignili in z rešilnim vozom prepeljali v bolnico Bratovske skladnice na Jesenicah, kjer mu je nudil pomoč tovarniški zdravnik g. dr. V. Schwab.

Seveda bo nesrečni delavec moral ostati dalj časa v bolnici, vendar je upati, da ne bo trpel velikih posledic nesreče.

Strašna nesreča

Dokležovje, 4. marca.

Pripetila se je te dni v Iljaševcih. Majdičev 18letni sin je bil zaposlen z rezanjem šib za pletenje košar. Tiho se mu je od zadaj približal njegov 2 leti starejši brat Franc ter mu začel nagajati. V tem trenutku se obrne brat in sune z nožem nazaj naravnost Francu v prsa! Z groznim krikom se zgardi zaboden na zemljo a iz rane mu brizga kri v curkih! Prihiteli so domači in sosedje, ki so ranjenca za silo obvezali in odpemili v bolnico v Mursko Soboto. Stanje ponesrečenca je zelo kritično.

Zdravljenje trahoma. Vsak ponedeljek je na občini uradni dan zdravnika iz Beltince, ki tamkaj leži na trahomu bolne. Z vednim opominom je treba ljudstvo prepričati o potrebi zdravljenja, da se s časom vendar zatne in omeji ta nevarna očesna bolezen, ki je v naši Krajini zelo razširjena.

Sejem. V soboto se vrši v Veržuju kramarski in živinski sejem!

Marenberg

Izredni občni zbor Sokola Marenberg-Vuhred bo v nedeljo 15. marca v osnovni šoli v Vuhredu s začetkom ob 3. uri popoldne. Ob tej priliki bo tudi predaval župni delegat o pomenu Sokolstva.

Važno za gozdne posestnike. Vsi gozdni posestniki morajo svoje posekane gozdne površine na novo pogozditi. V slučaju, da se tega ne drže, morajo plačati za vsak posekan in ne na novo pogozden ha gozda 500 Din kazni. Če posestnik ne pogozdi v določenem roku posekanih ploskev, izvrši pogozdovanje upravna oblast na njegove stroške. Sadike lahko naroče zainteresirani pri županstvih do 20. t. m.

Licitacija pošne voznije Marenberg-Vuhred. Dne 7. t. m. se vrši javna ustna dražba pošne voznije Marenberg-Vuhred v občinski pisarni v Marenbergu. Izklicna cena je 6000 Din. Vsak zainteresiran pa mora položiti kavejco v znesku 300 Din.

Tatvine. Vnoči 26. februarja je ukradel delavec R. Gregor iz Spodnje Vižinge, pristojen v občino Sv. Primož nad Muto v tovarni usnja K. Wrentshur v Marenbergu 9 kg usnja in skupni vrednosti okoli 400 Din. Naslednji dan 27. februarja pa je prodajal to usnje v Dravogradu,

kjer so ga zasačili in ga izročili v roke pravici. Dne 28. februarja pa je ukradel brezposelni delavec B. Filip, pristojen v Mežico, g. Zaveršniku Ivanu, p. d. Laknerju, najemniku gostilne v Orlici zlato uro in verižico v skupni vrednosti okoli 1500 Din.

Novo mesto

Odlikovanja. Na ukaz Nj. Vel. kralja so bili pri tukajšnjem sreskem načelstvu odlikovani gg. tehnični svetnik inž. Walter Ahlfeld z redom Belega orla V. razreda, državni čestni nadzornik Rudolf Jenko z redom sv. Save V. razreda in cestar Ivan Strajnar s srebrno kolajno za vestno službovanje.

Radio predavanja. Po nekaj tednih odmora prične novomeški učitelj g. Viktor Pirnat v soboto spet z radio-predavanji. Čas kot običajno ob šestih zvečer. Tako bo skozi vse sobote še tja po veliki noči. To pot bo opisoval najlepše točke divne Dalmacije in to le iz lastnih opazovanj. V soboto je na vrsti prelesto splitsko šetališče Marjan, biser Dalmacije.

Nogo si je zlomil 40letni posestnik Janez Bevo iz Smalčice vasi pri St. Jerneju na Dol. Nakladal je drva, pa ga je veja tako udarila, da je padel ter si pri tem zlomil levo nogo pod koleno. Moral je v bolnico.

Roko si je nalomil v zapetju France Korelec, mizarski pomočnik iz Mačkoveca. Delal je na Veliki Loki. Zvečer so v delavnici nekaj prekladali, pa mu je na tleh spodrsnilo, padel je na levo roko in po njej je spodrsnil.

Rebra si je polomil 33-letni Janez Škerjanc, dninar na Brodu. Napajal je konje, pa je pri tem padel s konja ter si zlomil rebro na levi strani. Oba sta pri Usmiljenih bratih v Kandiji.

Osebnost. Novolimenovani predsednik okrožnega sodišča g. dr. Josip Kavčič je z današnjim dnem nastopil svoje mesto. Zeleč mu same prijetne dni v naši metropoli, ga toplo pozdravljamo!

Drugo tromesečje se je v početku marca zaključilo na tukajšnji meščanski šoli in na gimnaziji. Meščanska šola izkazuje relativno boljše uspehe od prvega tromesečja. Tedaj je v prvem razredu padlo polovico učencev, v drugem pa 30%; dočim je zdaj v drugem razredu število padlih naraslo za 5%, je v I. razredu padlo za polnih 20%.

Petdesetletnico svojega rojstva je praznoval v sredo v krogu svoje družine čil in krepak gimnazijski sluga g. A. Tinta. Čestitamo!

Smrtina kosa. Uglednemu tukajšnjemu lekarju g. Josipu Bergmannu je v Avstriji umrla sestra, g. Antonija Rant, roj. Bergmann. Naše sožalje!

Radio

Ljubljana, četrtek, 5. marca. 12.15 Donski kozaki — šlagerji iz zvočnih filmov (plošče). 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov. 13.00 Časovna napoved, nato reproducirana glasba. 13.30 Borzne vesti. 17.30 Otroška ura (g. Gabrijelčičeva). 18.00 Plošče. 18.30 G. Ulaga: Gimnastična ura. 19.00 G. prof. Rupel poučuje erbohrvaščino. 19.30 G. dr. Bohinec: Iz naravoslovja: Morje in jezera. 20.00 G. Horn: Dnevna vzgoja otroka. 20.30 Operetni večer Radio orkester: Gdč. Arko in g. Jelačin pojeta vmesne opere. 22.30 Napoved časa, dnevne vesti, sport, vreme; napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, petek, 6. marca. 12.15 Odlomci iz oper — uverture (plošče). 12.45 Novice iz današnjih dnevnikov, zimskosportne vesti. 13.00 Časovna napoved, nato reproducirana glasba. 13.30 Borzne vesti. 17.30 Radio orkester. 18.30 G. dr. P. Fr. Tominec: Samostani in znanost. 19.00 G. prof. dr. Sušnik: Francoščina. 19.30 Gospodinska ura: Najvažnejša čistilna sredstva v gospodinjstvu (Krekova gosp. šola). 20.00 Koncert društva »Sloga«.

Zagreb, četrtek, 5. marca. 12.20 Kuhnja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Popoldanski koncert ruskih balalajk. 18.30 Novice. 20.00 Zivnozdravstvo. 20.25 Uvod k prenosu. 20.30 Dunaj: Internacionalni koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Večerna glasba.

Zagreb, petek, 6. marca. 12.20 Kuhnja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Prenos iz kavarne. 18.30 Novice. 20.25 Uvod k prenosu. 20.30 Berlin: orkestralni koncert. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Plesna šola.

Beograd, četrtek, 5. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Predavanje. 17.30 Petje narodnih pesmi. 18.00 Prenos glasbe iz hotela »Moskva«. 19.30 Francoščina. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Ljubljana. 21.30 Ljubljana. 21.30 Klavirski koncert. 22.00 Poročila. 22.20 Večerni koncert Radio orkestra.

Beograd, petek, 6. marca. 11.30 Plošče. 12.45 Opold. koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 15.00 Ljudskošolska ura. 16.00 Plošče. 17.00 Kuhnja. 17.30 Violinski koncert. 18.00 Citre. 20.00 Narodne pesmi (Petje). 20.30 Klavir. 21.30 Drama. 22.15 Večerni koncert Radio orkestra. 22.30 Dnevne vesti. 22.50 Plošče.

Delo Priv. agrarne banke

Bivši minister in predsednik Priv. agrarne banke Marković je o delovanju naše največje agrarne institucije izdal obširno izjavo, iz katere posnemamo najvažnejše misli.

P. A. B. je začela svoje delo v času jako hudih razmer v poljedelstvu. Stremela je za tem, da podpre poedince in organizacije v vseh krajih naše države ter jim omogoči uspešno delo. To delo je bilo oteženo radi pomanjkanja zakona o zemljiških knjigah. Njena administracija je imela v preteklem roku 170.000 sprejetih in 218.000 ekspediranih dopisov. V tem roku je sprejela 19.000 prošanj za hipotekarna posojila. Banka je dozdaj, to je do vključno 27. februarja, rešila 17.220 hipotekarnih posojil v znesku 516 milijonov dinarjev, 171 menižnih posojil v znesku 3 milijonov dinarjev ter 67.060 zadružnih posojil za 3379 zadrug v znesku 237 milijonov dinarjev, skupno torej za 757 in pol milijona dinarjev. Politika banke glede podeljevanja hipotekarnih posojil je bila v smeri odobritev malih posojil, ker so jih bila mala gospodarstva naj bolj potrebna, zakaj ona ne morejo kakor velika in največja gospodarstva dobiti posojil od velikih solidnih ustanov. Povprečno so ta posojila znašala 16.500 do 47.000 Din. v različnih krajih različno. Maksimum je bil v donavski banovini, minimum v vrbaski. Na 1 ha zemlje je prišlo 2300 do 4200 dinarjev minimum v vrbaski banovini, maksimum v primorski. Odobritev znaša procentualno do vrednosti zemlje 15-5 do 25-5%.

Naslednja statistika najbolje ilustrira rezultate akcije banke v toku njenega poslovanja:

Do 2 ha 1267 posojil za 10 milj. Din; od 2 do 5 ha 2963 posojil za 43 milj. Din; od 5 do 10 ha 8054 posojil za 73 milj. Din; od 10 do 20 ha 1806 posojil za 75 milj. Din; od 20 do 50 ha 702 posojil za 69 milj. Din; preko 50 ha 162 posojil za 47 milj. Din; skupno 9974 posojil za 319 milijonov dinarjev.

Torej so mala gospodarstva z zemljiščem 10 ha dobila 6087 posojil, gospodarstva z 10 do 20 ha 1806 posojil, preko tega pa 864 posojil od skupnega števila odobrenih posojil. Akojke banke v podeljevanju posojil se razteza na vsa država.

P. A. B. in zadružništvo. V tej poslovni dobi je banka podelila tudi mnogo srednjeročnih kreditov (osebni kreditov) po zadružnih ustanovah z rokom do 3 let. Banka je stala na stališču, da je najbolj zdravo v gospodarskem in etičnem pogledu podeljevanje posojil preko zadružnih organizacij. Upravni odbor je takoj v začetku določil delo banke v smeri krepitve zadružnih organizacij.

Revizija, ki jo je banka opravljala pri posameznih zadružnih ustanovah, je imela samo namen popravljati napake v našem zadružništvu. Banka je pri tem igrala vlogo instruktora. Od svoje ustanovitve pa do 31. decembra je izvršila 1802 revizij zadrug, in sicer 1486 revizij enkrat, 295 revizij trikrat, 20 revizij štirikrat in 4 revizije samo enkrat pri vsaki zadrugi. V teh številkah je všteto tudi 24 revizij centralnih zadružnih ustanov (zveze in oglašnih zadrug). Med njimi je bilo 8 dvakratno revidiranih.

Gospodarske vesti

Publikacije Ljubljanskega velesejma. Samozaložba letošnjih publikacij Ljubljanskega velesejma, to so sejemski »Vestnik« in ofisijelni katalog XI. mednarodnega velesejma, ki se vrši od 30. maja do 8. junija, je tudi letos poverjena anončni tvrdki Aloma Company v Ljubljani. Lanske publikacije Ljubljanskega velesejma v isti samozaložbi so po svoji lični opremi in aktualni vsebini žele splošno priznanje. Tvrde, ki žele v teh publikacijah inserirati, naj se obračajo edino na Aloma Company in naj oddajajo svoja naročila samo njenim zastopnikom, ki se izkažejo s poverilnico »Uprave sejmškega Vestnika, kataloga in legitimacije« v Ljubljani.

Internationale Public Service Corporation v Jugoslaviji. Beograjski listi poročajo, da se nudijo v Beogradu zastopniki velike ameriške finančne skupine, ki namerava izvesti elektrifikacijo Vojvodine. Ta družba je nakupila v Novem Sadu električno centralo in bo prevzela tudi druge večje centrale v Vojvodini ter tako izvedla enotno elektrifikacijo tega važnega gospodarskega predelja v naši državi.

Izjemni tarif za izvoz naše koruze v Italijo. Generalna direktorja državnih železnice je odobrila izjemni tarif za izvoz naše koruze v Italijo.

Posojila Državne hipotekarne banke. Glavna podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani sporoča: Glavna podružnica Državne hipotekarne banke v Ljubljani bo od 15. marca 1931 zopet sprejemala prijave za dolgoročna posojila in sicer do najvišjega zneska 500.000 Din na vsako prijavo.

Oddih lesne industrije. »Drvočrnc« prinaša razveseljivo vest, da je srbska lesna industrija pridobila na grških tržiščih tako ugoden odjem, da so žage popolnoma zaposlene. Trgovska in industrijska banka, ki razpolaga z večjimi lesnimi obrati, se celo pritožuje nad pomanjkanjem neobdelanega lesa. Zeleti bi bilo, da se ta pojav skoro razširi tudi na našo banovino, kjer lesna industrija še vedno doživlja prav kritične čase.

Borzna poročila

dne 4. marca 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 4. marca. Amsterdam 22:825, Berlin 13:515-13:545, Bruselj 7:9376, Budimpešta 9:9261, Curih 1094:40-1097:40, Dunaj 7:985 do 8:015, London 276:12-276:92, Newyork 56:73 do 56:93, Pariz 222:02-224:02, Praga 168:27 do 169:07, Trst 297-299.

Zagreb, 4. marca. Amsterdam 22:795-22:855, Dunaj 7:985-8:015, Berlin 13:515-13:545, Bruselj 7:9376 bl., Budimpešta 9:9111-9:9411, London 276:12-276:92, Milan 297:10-299:10, Newyork kabel 56:84-57:04, ček 56:73-56:93, Pariz 222:02-224:02, Praga 168:27-169:07, Curih 1094:40-1097:40.

Dunaj, 4. febr. Amsterdam 285:90, Beograd 12:5025, Berlin 169:11, Bruselj 9:1737, Budimpešta 124:04, Bukarešta 4:2325, Kopenhagen 190:15, London 84:5562, Madrid 76:70, Milan 37:2775, Newyork 711:50, Pariz 27:83, Praga 21:0775, Sofija 5:1550, Stockholm 190:65, Varšava 79:703, Curih 137:—.

Curih, 4. marca. Beograd 9:1270, Pariz 20:345, London 25:2262, Newyork 519:40, Bruselj 72:43, Milan 27:21, Madrid 55:50, Amsterdam 208:225, Berlin 123:45, Dunaj 73, Sofija 3:7625, Praga 15:385, Varšava 58:15, Budimpešta 90:575.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 4. marca. 7% Bler. 82, 8% Bler. 92:50, Celjska posojilnica 160, Ljublj. kred. b. 126, Prva hrv. šted. 980, Kreditni zavod 170 do 180, — Vevče 128, Stabvna 40, Kravska ind. dr. 334-334, Ruše 220.

Zagreb, 4. marca. Državni papirji: 7% inv. pos. 87-87:50, vojna škoda ar. 417:50-418 (419, 418), kasa 417:50-418:50 (418), maj junij 418 do 418:50 (junij 418:75, 418), 4% agr. obv. 51:50 do 52, 7% Bler. 81:50-82:25, 8% Bler. 92 do 92:50, 7% pos. hip. b. 81:50-82:25. — Banke: Hrvatska 50-60, Praštediona 975-980, Udruga 193:50-194:50, Ljublj. kred. 128-129, — Industrije: Sečerana Osijek 278-290, Trboveljska 329-332, Slavonija 200 d., Vevče 132-145. Dunaj, 4. febr. Bankverein 16:45, Kreditni za-

vod 46:70, Dunav-Sava-Adrija 14:95, Prioritete 84:95, Ruše 29:25, Trbovlje 42:50.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu
London, 4. marca. 7% Blaire 80-81:75,
«Newyork, 4. marca. 8% Blaire 91-92, 7%
Blaire 81-82, 7% pos. drž. hip. b. 79-81:25.

Zitna tržišča

Na ljubljanskem tržišču tendenca neizpremenjena čvrsta, promet 2 in pol vagona pšenice. Novi Sad, 4. marca. Koruza: baška, sremška garant. 82:50-84, baška, sremška, marec, april, maj 90-92:50, baška, ladja Dunav-Sava, predčasno suha 87-88, baška, maj 92:50-95. — Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 11 vagonov, koruza 19 vagonov, moka 9 vagonov. Tendence: neizpremenjena.

Ljubljansko lesno tržišče
Tendence slaba, promet 1 vagon bukovih hlodov.

Strojno podjetje

R. Willmann, Ljubljana

Slomškova ul. 3

481

Zatvornice, vodna kolesa in mlinske
naprave, beneški jarmentiki, krožne
žage, nihalne žage, transmisijski deli

Štev. 65.

Razpis službe

Vsled naloga kr. banske uprave V. štev. 401/I. z dne 19. januarja 1931 razpisuje sreski cestni odbor v Litiji službo tajnika.

Pogoj za tajniško mesto je najmanj izobrazba, ki se zahteva za uradniško službo III. kategorije.

Lastnoročno pisane in s kolkom Din 5.— opremljene prošnje ter s pravilnimi in z zadostno kolekovanimi prilogi (rojstni, krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju ali oprostitvi vojaške službe, zdravstveno izpričevalo, uravstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblasti, da ni bil prosilec obsojen zaradi kaznjivega dejanja iz koristoljublja, event. službena izpričevala) je predložiti neposredno sreskemu cestnemu odboru v roku 14 dni od dne, ko je bil razpis objavljen.

Sreski cestni odbor v Litiji

dne 27. februarja 1931.

Načelnik: Hinko Lebinger.

Razpis

Krajevni šolski odbor Šenkov turn p. Vodice, razpisuje oddajo raznih del pri prezidavi osnovne šole in sicer: zidarska, tesarska, mizarska, krovna, kleparska, pečarska, plesarska, slikarska, ključavničarska dela in napeljave elektrike.

Ofertni pripomočki so na razpolago vsak dan pri šolskem upravitelstvu v Šenkovem turnu proti odškodnini.

Pravilno opremljene in zapečatene ponudbe je vložiti do 18. marca 1931 do 11. ure dopoldne pri šolskem upravitelstvu istotam.

Krajevni šolski odbor si pridržuje pravico, da odda dela neglede na najnižjo ponudbo.

Krajevni šolski odbor Šenkov turn

dne 3. marca 1931.

Mali oglasi

Oglasi socijalne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5.— Oglasi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10.— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par. Za pismena odgovore priložite znamko.

B. Pauer 732
kekisi
biskviti
vafelni
i. t. d.
so najboljši!

Frizerski salon
za dame in gospode
Franc Loborec
Ljubljana
Rimaka cesta

se priporoča c. damam
za trajno kodranje,
vodno ondulacijo in
vse v to stroko spadajoča dela po zelo
znižanih cenah. Sprejme
c. dame in gospode
na abonma po znižanih
cenah. — Uradniki
znaten popust.

Kolesa 733
na ugodne obroke
»CENTRA«
trgovina šivalnih strojev,
koles gramofonov
ltd., Ljubljana, Masarykova
cesta, nasproti
gl. kol. Palača Vza-
jemne zavarovalnice.

Samostojnega korespondenta
večje slovenske, srbohrvaške in nemške
korespondence in
zmožnega knjigovodstva,
iščemo za takojšnji nastop. —
Ponudbe z navedbo
zahtevkov na upravo
»Jugoslavana« pod:
»Industrija« 774

Poziv
Gospod, ki se je dne
10. 8. 1930 ob priliki
karambola avtomobila
z motorjem na cesti
na Mirje ob Curkovi
vili ustavil z avtom na
kraju nezgode, naproša
se, da sporoči svoj
naslov pisarni doktorja
Stareta Emila, odvetnika
v Ljubljani, Pražakova ul. 15. 749

Objava 751
V četrtek, dne 5. t. m.
bo carinarnica Ljubljanska
vršila ponovno licitacijo
devetih esternih vina iz
Ventimiglia, in sicer ob 10.
uri predpoldne na železniškem
prostoru pred carinskim
magacinom v Ljubljani.
Glavni kolodvor. —
Pogoj in informacije
na licu mesta ali pri
ekonomatu carinarnice.
K štev. 5626-31.
Glavna carinarnica
Ljubljana

745

Nogavice, roka-vice, volna in bombaž 463
najceneje in v veliki
izbiri pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska
ulica in Stari trg

„JAVOR“
lesna industrija v Logatecu ima svoj lokal
za pohištvo
tudi v Ljubljani. v novi
palači Vzemne zavarovalnice 397

Mlajša gospodična
vajena vseh pisarniških del, korespondence in kartoteke in ki ima veliko veselje do trgovine išče službe. Oni, ki polagajo važnost na marljivost in poštenost, dobe naslov v upravi Jugoslavana. 731

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogatič, Bohoričeva ulica 5

Sport

Sodelovanje Jugoslavije na olimpijskih igrah 1932.

V nedeljo 1. marca je imel Jugoslavanski Olimpijski odbor svojo prvo sejo v Oficirskem domu v Beogradu. Seje se vrše redno vsake tri mesece izmenično po redu: v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Namen seje je bil, da pripravi sodelovanje naše kraljevine na III. zimskih igrah v Lake Placidu v februarju 1932 in na X. olimpijskih igrah v Los Angelesu.

Predvsem je bilo potrebno razširiti vprašanje, da li je sploh potrebno, da se olimpijade udeležimo in da si delamo stroške, ko imamo minimalne izgleda na kak uspeh.

Na seji so si bili edini, da moramo sodelovati, kar ne pomeni nikakega razmetavanja denarja. Sodelovanje na olimpijadi je kvalifikacija pred javnostjo in svetom in ogromna propaganda. To dokazujejo najboljši primeri: Finska, Urugvaj itd., katere države se imajo zahvaliti edino sportu za svoj prestiž. Dolžni smo to tudi milijonu Jugoslovancev, ki živijo okraj oceana, katerim bo koristilo še tako majhen naš uspeh. Prav žudno bi nadalje izgledalo, ako bi se ravno Jugoslavija ne udeležila, med udeleženci pa bi našli sigurno vse druge balkanske države: Bolgarijo, Grčijo, Rumunijo, Turčijo in morda celo Albanijo.

Priprava za olimpijado je najboljši činitelj za napredek. Pridobijo se nove izkušnje v pogledu tehnike in organizacije, kar je pogoj nadaljnjim uspehom. Napredka v pogledu kvalitete si ne moremo misliti, ako se ne udeležimo olimpijskih iger. Vsak uspeh bo pripeljal nove pristaje sporta in sport bo zavzel čim dalje večji razmah.

Vse te činjenice so govorile za to, da se naša država mora udeležiti bodočih olimpijad. Sledenilo se je, da se pošlje tekmovalce po sledečem redu: telovadba, nogomet, smučanje, kolesarstvo, tenis, veslanje, plavanje, atletika, streljanje in ročcoborba. Po možnosti bo sodelovalo tudi na svetovni umetniški razstavi za časa olimpijade.

Da se izvrši vse pripravljeno delo, morajo vsi v poštev prihajajoči savezi javiti olimpijskemu odboru, koliko tekmovalcev bodo poslali in kako se bo izvršila izbira istih, dalje kdo jih bo pripravil, stroške za pripravo in potovanje.

Razpis.

a) slalom tekme za srednješolski prehodni pokal,

b) splošne slalom tekme.

SK Ilirija razpisuje propagandne tekme v slalomu: a) za srednješolski prehodni pokal po naslednjih prepozicijah:

1) Vsakoletne tekme se udeležijo lahko le dijaki srednjih šol v skupinah iz zavodov. Najmanj 6 dijakov tvori moštvo onega zavoda. Za oceno je merodajen skupen čas štirih najboljših tekmovalcev prijavljenega moštva.

2) Pokal si pripori moštvo onega zavoda, ki doseže tri sezone zaporedoma ali pa trikrat v presledkih največje število točk.

3) Za izvršitev tekmovanja je potrebna prijava najmanj štirih zavodov.

Tekmuje se po začasnem pravilniku za slalom. Pokal brani moštvo ljubljanske realke, ki si ga je priporilo v sezoni 1928/29.

Tekma se vrši v nedeljo 8. marca 1931 pri Sv. Ani nad Tržičem.

Prijave so pismene: iz njih bo razvidno ime in priimek smučarjev odn. moštva zavoda.

Prijave je vložiti najkasneje do 18. ure dne 6. marca na naslov: SK Ilirija, poštni predel 175, ali pa oddati pri tvrdki »Alparac, Masarykova cesta.

b) Splošna slalom tekma:

dne 8. marca 1931. se vrši istotam (glej gornji razpis) po slalom tekmi za srednješolski pokal splošna slalom tekma za posamezno pri JZSS verificirane tekmovalce.

Tekmovalne prijave, katere se naj vpošlje najkasneje do 6. marca 1931. do 18. ure na zgoraj navedene naslove, je priložiti Din 10.— prijavnine. Po tem času je prijavina dvojna. SK Ilirija.

Slalom-tekme za srednješolski pokal.

Danes v četrtek 5. t. m. ob 18:30 v klubovi sobi kavarne Evropa (vhod Dumajsa cesta — dvorišče) sestanek zastopnikov odn. odposlancev srednjih šol, radi razgovora glede zvešča gornje tekme. — SK Ilirija.

Alpski smučarski tečaji v Triglavskem pogorju.

Kot je že bilo objavljeno, je za letošnje pomlad nameravanih več alpskih smučarskih tečajev v Triglavskem pogorju, in sicer predvsem na Staničevi koči in na koči pri Sedmerih jezih. Tečaje bodo vodili najboljši voditelji JZSS. Tečaji so tako organizirani, da je udeležba prav vsakomur omogočena in opozarjamo vse naše smučarje, naj ne zamude te prilike in z lepimi smučarskimi turami izpopolnijo svoje znanje na deskah tudi z alpskim terenskim emukom. Za prvovrstno in ceneno oskrbo je preskrbljeno. Vse informacije daje in sprejema prijave g. Janez Bilec, Staničeva koča pošta Mojstrana.

Kultura

Naše revije

Ljubljanski Zvon, je svojo drugo številko posvetil predvsem eseju. A. Lajovic je prispeval razpravo O hierarhiji naših vrednot, v kateri s svojega stališča obravnava nekaj problemov, ki so vznikli o priliki nedavne kulturne polemike; Lajovic se umestno zavzema za svobodno kulturno tvornega človeka. M. Vidmar nadaljuje Nekaj vtisov iz Newyorka. E. Spektorski v članku Dostojevskij in realizem globokomno razpreda literarno, dušeslovno in življensko ceno tega ruskega giganta. A. Ocvirk je prispeval razmišljanje Umetnost in življenje in za Ortego y Gassetom poudarja: umetnost je nad življenjem. I. Grahor je s Slovensko kulturno filozofijo načel eno najbolj perečih vprašanj našega sodobnega življenja: vprašanje zavestne jasne ureditve in opredelitve vsega našega kulturnega dejanja in nehanja. — Leposlovje so poleg Bevkovega romana (In solnce je obstalo) prispevali še Gradnik (Irljka), J. Kranjc (novela Novo življenje), Košak (črtica Konj) in pa Srečko Kosovel, iz čigar zapuščine se nam skoraj vsak dan razodene kak nov biser (Pratišnja). — Za Obzorje je F. Kozak napisal umestno, pravično Premišljevanje o gostovanju Tegnersejev, nadaljne ocene in pregleda so napisali J. Vidmar, Mrzel, Pregelj, Borko itd.

Zenski svet izhaja letos v čisto novi, izredno lepi opremi. Za februarško številko je P. Kočvarjeva napisala lep članek o novinarici Ivanki Klemenčičevi. A. Nikoličeva nadaljuje Gospo

Marino, N. P. je prispevala črtico Omamljena dekleta. Iz Kosovelove zapuščine prinaša Z. S. dve zelo lepi pesmi: Kaj zato in Zena ter Dore Grudneve Ta večer. Med članki najdemo še: V. Albrechtova Razgovor z go. Marijo Vero (pred premijero Nalkovske Doma žena), Vida P. Ana Pavlova, Z. Razingarjeva Gospodinja na kmetih, A. Nikoličeva Eno uro ob plinskem štedilniku. Anketi kakšnega moža si želi sodobna žena sledijo pestra Izvestja in priloge.

Mentor je s svojo 7. številko napolnil s samimi dijaškimi prispevki in tako je ta številka kar nekaj lep literaren dokument: predstavlja nam vrsto najmlajših pisateljev, pesnikov slikarjev. Najlepše od vsega je najbrž Moj »Miško«, ki ga je prispevala Jelenka: Zgodba o usodi prvega Jelenkinega rokopisa ki je pri Finžgarju poromal v koš, je napisana tako nenavadno prirčno, da bi pač skoraj v nobeni redakciji ne mogla v koš. Ostale črtice očitujejo močno vzgledovanje pri Cankarju (P. Volk, Zgodba o lepi Vidi), socialno noto (J. P. Na zapečku), razmišljajočo aforistiko (Vladimir) itd. V. Bizjakov spis Kako sem zaslužil v počitnicah »jurja« je zanimiv zavoljo sodobne aktualnosti, obenem pa veje iz njega neko mrzlo, žalostno tujstvo, ki leži med svetom delavcev in svetom doraščajočega študenta. Izmed pesmi so zlasti prijetne Izskove. List so ilustrirali študentje sami. K. Kregarju se pozna, da se resno ukvarja s problemi risbe in slike, njegove stvari kažejo, da nam bo lahko še mnogo lepega napravil (Hrepenenje itd.). Sicer je pa vsaka stvarca v tej številki Mentorja vredna svoje pozornosti.

Knjiga o Nemčiji

(Miloš Crnjanski: Knjiga o Nemačkoj.)

Po lanskem uspehu, ki ga je doživel Crnjanski s svojo prvo potopisno knjigo »Ljubav v Toskani«, sem si bil takoj na jasnem, da bo pisatelj v tej smeri nadaljeval. Pred kratkim je g. Geza Kohn izdal novo potopisno Knjigo o Nemčiji. Dobra, v polnem pomenu umetniškega potopisa, imajo Srbi in Hrvati še zelo malo. Od starejših bi omenil Matoša in Nenačovića, med mlajšimi so se nad povprečje vzpeli Crnjanski, Krleža in deloma Dražić. V primeri s prvo knjigo (o Italiji) je Crnjanski v drugi (o Nemčiji) mnogo realnejši, bolj na zemljo in sodobnost navezan in razumljivejši. Njegova knjiga o Nemčiji je filmski trak, je snop impresij, ki so slučajno skupaj vršene. Najobširnejši in najbolj dojeten je prvi del z naslovom »Iris Berlina«, ki nazorno podaja Berlin našega časa, v prvi vrsti Berlin, ki za rehabilitacijo teži, Berlin dela in razmišljanj, novih snovanj in načrtov. Vendar moram priznati, da se Crnjanski daleč obširneje in z večjo nagnjenostjo mudi pri berlinski visoki in preprosto samo z zunanjimi efekti hlastajoči družbi, dočim k nižjim, delavskim slojem, v socialna nastojanja in kompliciranost rešitve borbe za kruh le redko pogleda. Preveč povdakov je vsekakor dal onim na zunan srednjim in vsaj navidez meščanskim plastem, ki so pa prekane z nizko velemestno moralo in na vsak korak padajo. Razen o Berlinu je pisal še o posameznih starinskih nemških mestih (Weimar, Würzburg, Heidelberg, Bamberg itd.), o nemškem filmu in o slikarju Albrechtu Düreru. »Knjiga o Nemčiji« je v

strogo književnem pogledu precej daleč za »Ljubav v Toskani«. Pisana je ohlapneje, bolj časnikarsko, na hitrico in brez sistema. Vendar je kot dokument časa in avtorjevih osebnih gledanj, ki jim je pisatelj dal mnogo prostora in pomembnen akcent, branja vredna. Druga knjiga istega naslova, ki bo prinesla nadaljno serijo člankov o Nemčiji, je že v tisku. Obseg prve knjige 212 strani. Stane 30 Din. Naročiti pri založniku Gezi Kohnu, Knez Mihajlova ulica 1., Beograd.

T. P.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Četrtek, 5. marca: Zaprt.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Četrtek, 5. marca: »Luiza«, premijera. Izven. Petek, 6. marca: Zaprt.

NARODNO GLEDALIŠČE V MARIBORU

Četrtek, 5. marca ob 20. uri: »Čardaška knežinja«, ab. B. Kaponi.

Petek, 6. marca: Zaprt.

Sobota, 7. marca ob 20. uri: »Karl in Ana«.

Delavska predstava.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 9. marca ob 20. uri: »Čardaška knežinja«. Gostovanje mariborskega gledališča.

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Kps 14/31—3.

565

V imenu Nj. Vel. Kralja!

Okrajno sodišče v Kočevju, odd. III., je o obtožbi vršilca dolžnosti državnega tožilstva Medved Josipa kot javnega tožitelja zoper Veršnik Pavla radi prestopkov po čl. 6 in 8 zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne spekulacije, razpravljalo danes v prisotnosti prostega osumljenca in po predlogu vršilca dolžnosti drž. tožilstva, da naj sodišče kazneje osumljenca po zakonu, razsodilo:

Veršnik Pavel, rojen 23. maja 1904 v Starem trgu, pristojen v Novošifto, srez Gornji Grad, Dravska banovina, r. k. vere, samost., pekovski mojster v Dragi št. 16, pismen, sin Mohorja in Marije, rojene Kreps, še ne kaznovan

je kriv,

da v času od 15. januarja 1931 kot prodajalec kruha, torej življenskih potrebščin, 1. v svoji prodajalni v Dragi ni imel niti sumarno niti podrobno označenih cen kruha;

1. je zmanjševal porcije kruhu pri prodaji in prodajal hlebe belega kruha v teži 72 dkg po 4 Din, hlebe po 84 dkg pa po 2 Din vkljub odredbi Dravske banske uprave VI. No 23503/30 z dne 23. decembra 1930 (Službeni list kos 3 z dne 13. januarja 1931).

S tem je zagrešil pod I. prestopke po čl. 6., pod II. pa prestopke po čl. 8/IV zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne spekulacije z dne 30. decembra 1921 Službene Novine št. 5 od 6. januarja 1922 in

se obsodi

z ozirom na zakon od 31. decembra 1929, Službene novine z dne 31. decembra 1929 št. 307/CXXXI (Uradni list z dne 21. januarja 1930 kos 22. št. 99), in oziroma se na § 267 star. k. z. čl. 8 citiranega zakona in z uporabo § 266 star. k. z., na 2 dni zapora in 250 Din denarne kazni, ki jo mora plačati tekom 1 meseca po pravnomočnosti sodbe in ki se bo v slučaju neizterljivosti spremenila v smislu čl. 16 citiranega zakona v nadaljnjih 5 dni zapora, po § 389 star. k. p. r. na povračilo stroškov kazenskega postopanja in event. izvršitve kazni na prostosti. Stroški se izrečejo za izterljive. Izrečena kazen je v smislu § 65 nov. k. z. pogojna in se izvršitev kazni odloži za dobo 1 leta.

Okrajno sodišče v Kočevju, odd. III., dne 25. februarja 1931.

*

Kps. VII. 1994/30—5.

552

V imenu Nj. Vel. Kralja!

Podpisano okrajno sodišče je razsodilo s sodbo z dne 5. februarja 1931 Kps. VII. 1994/30—5, da je Veingerl Alojz, rojen v Zg. sv. Kungoti, stanujoč v Ceršaku št. 18, kriv prestopka o pobijanju draginje življenskih potrebščin in brezvestne spekulacije, storjenega s tem, da ni imel kot prodajalec kruha dne 9. decembra 1930 v obratovalnici, v Ceršaku št. 18 niti sumarno niti podrobno označenih cen življenskim potrebščin, to je kruhu in ostalemu pecivu, da bi jih lahko vsakdo razločno videl.

Za to se obsoja po čl. 6 zakona o pobijanju draginje življenskih potrebščin in

brezvestne spekulacije na sedem dni zapora in Din 350—denarne globe, ki se ob neizterljivosti izpremeni v nadaljno kazen 7 dni zapora — pogojno — in po § 310 k. p. v povračilo stroškov kazenskega postopanja, ki se izreko izterljivim.

V smislu § 66 k. z. se odredi, da se izvršitev izrečene kazni odloči za eno leto.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. VI., dne 26. februarja 1931.

*

Nc V 88/31—2.

569—3—1

Amortizacija.

Na prošnjo Flisar Josipa, posestnika v Poznanovcih št. 46, se uvaža postopanje v svrhu amortizacije vložne knjižice št. 412, »Kreditne zadruge za trgovino in obrt v Murški Soboti, r. z. z o. z.«, glasečo se na proskevo ime in z vlogo 2769.40 Din, ker je to knjižico baje izgubil.

Imejatelj te knjižice se s tem poziva, naj uveljavi svoje pravice v teku šestih mesecev od dne razglasitve, ker bi se sicer po tem roku izreklo, da hranilna knjižica ni več veljavna.

Okrajno sodišče v Murški Soboti, odd. V., dne 16. februarja 1931.

*

E 2442/30—11.

550

Dražbeni oklic.

Dne 7. aprila 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Pobrežje, vl. št. 226.

Cenilna vrednost: 20.970 Din; najmanjši ponudec: 13.980 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroču pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV., dne 20. februarja 1931.

*

P 14/31—1.

570

Razglasitev preklica.

S sklepom okrajnega sodišča v Slovenjgradu z dne 24. januarja 1931, opravilna številka L 6/30—5, je bila Vazovec Josipina, posestnica v Selovcu št. 1, zaradi slaboumnosti popolnoma preklcana.

Za skrbnika je bil postavljen Gnamuš Franc, posestnik in trgovec v St. Janžu št. 11.

Okrajno sodišče v Slovenjgradu, odd. I., dne 2. marca 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

Štev. 2551.

Razglas

Nad Višnikarjem Emilom, rojenim 30. maja 1897 v Radečah, tja pristojnim, čevljanjem v Radečah št. 91, je okrajno sodišče v Radečah z razsodbo Kps 11/31—4 od 17. februarja 1931 izreklo po § 55 k. z. prepoved zahajati v krme do 1 leta. Ta prepoved traja od 6. marca 1931. do 6. marca 1932.

Sresko načelstvo v Krškem, dne 27. februarja 1931.

No. 1643/1.

Razglas.

Piž Ferdinandu, roj. 20. januarja 1901 v Gradcu pri Litiji, pristojnemu v Ajdovščino, r. k., samskemu, hlapcu pri Kunstlerju Francu v Litiji št. 81, se je z razsodbo okrajnega sodišča v Litiji z dne 19. februarja 1931, Kps 16/31—II, prepovedalo zahajati v krme za dobo 1 leta.

Ta doba se začne 4. marca 1931 ob 7. uri in konča z dnem 3. marca 1932 ob 7. uri.

Sresko načelstvo v Litiji, dne 28. februarja 1931.

*

Št. 1725/II.

542—2—1

Razpis

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje za na dan 7. marca 1931 ob enajstih nabavo 3000 kg bencina.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 23. februarja 1931.

*

Štev. 65.

567

Razpis službe.

Vsled naloga kralj. banske uprave V. št. 401/I. z dne 19. januarja 1931 razpisuje sreski cestni odbor v Litiji službo tajnika.

Pogoj za tajniško mesto je najmanj izobrazba, ki se zahteva za uradniško službo III. kategorije.

Lastnoročno pisane in s kolkom Din 5—opremljene prošnje te s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogi (rojstni, krstni list, domovinski list, zadnje šolsko izpričevalo, dokazilo o odsluženju ali oprostitvi vojaške službe, zdravstveno izpričevalo, nprstveno izpričevalo, potrdilo pristojnega oblastva, da ni bil prosilec obsojen zaradi kaznivnega dejanja iz koristoljubja, event. službena izpričevala) je predložiti neposredno sreskemu cestnemu odboru v roku 14 dni od dne, ko je bil razpis objavljen.

Sreski cestni odbor v Litiji, dne 27. februarja 1931.

*

572

Razpis.

Krajevni šolski odbor Šenkov turn, p. Vodice, razpisuje oddajo raznih del pri prezidavi osnovne šole, in sicer: zidarska, tesarska, mizarska, krovka, kleparska, pečarska, plesarska, slikarska, ključavničarska dela in napeljava elektrike. Ofertni pripomočki so na razpolago vsak dan pri šol. upravitelstvu v Šenkovem turnu proti odškodnini.

Pravilno opremljene in zapečatenе ponudbe je vložiti do 18. marca 1931 do 11. ure dopoldne pri šolski upravi istotam.

Krajevni šolski odbor si pridržuje pravico, da odda delo neglede na najnižjo ponudbo.

Krajevni šolski odbor Šenkov turn, dne 3. marca 1931.

*

E 299/30—17.

551

Sklep.

V izvršilni stvari zahtevajoče stranke Štukelj Antona, posestnika na Osojniku št. 21, zoper zavezano stranko Ogulin Josipa, posestnika iz Sodjega vrha št. 1, radi Din 7700—s prip. se dražba nepremičnin zavezane stranke, vl. št. 52 k. o. Sodji vrh in vl. št. 429 k. o. Pribišje, določena na 9. aprila 1931 ob devetih preklčica.

Okrajno sodišče v Metliki, odd. II., dne 27. februarja 1931.

Razne objave

556

Vabilo

na redni občni zbor

ki ga bo imela

Zadružna gospodarska banka, d. d. v Ljubljani, dne 23. marca 1931. ob 16. uri v posvetovalnici banke v Ljubljani, Miklošičeva cesta 10 z nastopnim

dnevni redom:

1. Poročilo Upravnega sveta o poslovanju v letu 1930 in predložitev bilance ter računa zgube in dobička z dne 31. decembra 1930.
2. Poročilo nadzorstvenega sveta.
3. Odobritev bilance ter računa zgube in dobička za leto 1930, sklepanje o razdelitvi čistega dobička in o razrešnici Upravnemu svetu.
4. Izprememba pravil in sicer §§ 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 14, 23, 30, 31, 37, 38, 41, 44, 45 in 46.
5. Volitev nadzorstvenega sveta.
6. Slučajnosti.

Upravni svet.

Delničarji, ki se žele udeležiti občnega zbora, naj položijo osem dni pred zborovanjem vsaj pet delnic ali pri Zadružni gospodarski banki d. d. v Ljubljani, ali pri njenih podružnicah na Bledu, v Celju, Djakovu, Kočevju, Kranju, Mariboru, Novem Sadu, Somboru, Splitu in Šibeniku.

Na občnem zboru daje vsakih pet delnic pravico do enega glasu.

*

Poziv upnikom.

368—3—1

Firma »Hellyt«, družba z o. z. v Mariboru, Trg Svobode 3, se je razdružila ter prešla v likvidacijo. Upniki se pozivajo, da prijavijo svoje terjatve likvidacijski firmi ali podpisnemu likvidatorju do 15. aprila 1931.

Maribor, dne 2. marca 1931.

Likvidator: Janko Trošt, Maribor, Prešernova ulica 18.

*

Razid društva.

515

Podpisana naznanjava, da se je po sklepu občnega zbora 16. februarja 1930. Mladinsko izobraževalno društvo »Bratstvo«, podružnica v Mariboru, prostovoljno razšlo. Premoženje se je oddalo pevskega društva »Jadrana« v Mariboru.

Maribor, dne 25. januarja 1931.

Vidie Franjo, s. r., Pivka Rudolf, s. r., predsednik. tajnik.

*

557

Objava.

Izgubilo se je izpričevalo o preizkušnji avtomobila Tip Chevrolet (omnibus) št. 2—916, lastnik: Jugovič Vilko, Avtopodjetje, Sv. Peter v Savinski dolini.

Jugovič Vilko, s. r.

*

560

Objava.

Izgubil sem akademsko legitimacijo juridične fakultete univerze v Ljubljani na ime: Petrovič Ignacij, rodom iz Nove vasi pri Ptuj. Proglšam jo za neveljavno.

Petrovič Ignacij, s. r.

*

571

Objava.

Izgubil sem izpričevalo-odpustnico (šolsko leto 1917/18, kat. št. 10), ki se ga dobi o izstopu iz šole na Čatesu ob Savi.

Proglšam ga neveljavnim.

Škofljanc Martin, s. r., Malenca pri Brežicah.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

V avli so se lesketale velike orgle š sto piščalmi. Desno od njih so stali učitelji v skupini. Ravnatelj pult so krasile rastline v lončkih, ki so imele neko čudno, usnju podobno listje. Spredaj je visel lavorov venec s trakovi. Po stenah so visele girlande iz smrečja. Ravnatelj je bil oblečen v salonsko sukno, učitelji pa v temne obleke. Vse je kazalo, da se bo vršila pozdravna svečanost.

Stisnili smo se skupaj, ker nobeden ni hotel stati v prvi vrsti. Samo Willy se je postavil nekam izzivalno spredaj. Njegova glava se je v polutemini svetila kot rdeča svetiljka na javni hiši.

Opazoval sem skupino učiteljev. Prej so nam bili učitelji nekaj več kakor drugi ljudje; — ne samo zato, ker so bili naši predstojniki, temveč tudi zato, ker smo vanje verovali. Danes so nam pa samo skupina starejših mož, ki jih prijazno zaničujemo. Če bi se v tem trenutku izvršil nepričakovan napad na avlo, bi oni boječe kot kunci in brez glave tekali semintja, pri tem ko bi njihče od nas ne zgubil razsodnosti. Mirno in odločno bi jih v takem slučaju

pozaprli in mi bi se začeli braniti.

Zdaj stoje tam in nas hočejo zopet podučevati. Pozna se jim, da so pripravljeno nekaj svojega dostojanstva žrtvovati. Toda kaj nas bodo učili; — znatnost jih je povapnela, ne pa poživela. Poznamo bolje življenje kakor oni. Nabrali smo si povsem drugo znanost, trdo, krvavo, grozno in neizprosno. O tem bi jih mi lahko podučevali, toda kdo hoče to. Ti izrabljeni možje nam ne morejo ničesar več dati. Nič se niso spremenili. Vedno bodo ostali takšni, kakršni so bili.

Ravnatelj je pričel govoriti. Besede so mu gladko in okroglo skakljale iz ust. Priznati se mu mora, da je izvrsten govornik. Govoril je o junaški borbi čet, o bojih, zmagi, trpljenju in hrabrosti. Navzlic lepim besedam me je nekaj zbzdalo; morda ravno vsled lepih besed. Tako gladko in okroglo vse tisto pač ni bilo. Pogledal sem Ludvika; najina pogleda sta se ujela. Albert, Walldorf, Westerholt — vsem se je poznalo, da jim ravnateljovo govorjenje ne prija: tako neprijetno jim je bilo, ko da bi jim spuščal kdo vodo za vrat.

Ravnatelj se je navdušil. Slavil ni samo junaštva tam zunaj, temveč tudi tiho junaštvo doma. »Tudi mi v domovini smo vršili svojo dolžnost; omejevali smo se in stradali za naše vojake, bali in trepetali za nje; težko nam je bilo, čisto je bilo nam doma težje vzdržati kakor junakom tam zunaj. —«

»Hopla,« je dejal Albert Trosske. Čulo se je mr-

mranje. Stari za pultom je postrani pogledal na našo skupino in nadaljeval: »Toda vsega tega pravzaprav ne moremo primerjati. Vi ste junaško zrlj smrti v obraz in vršili svojo veliko dolžnost. Čeprav nam ni bila namenjena končna zmaga, se bomo vendar zdaj vsi strnili v vroči ljubezni krog naše težko preizkušane domovine; zopet bomo pričeli graditi navzlic vsem sovražnim močem. Spominjali se bomo besed našega starega mojstra Goetheja, s katerimi nas tako grčavo opominja iz preteklega v naš čas: Vsem nasiljem nakljub hočemo obstati!«

»To ste prav dobro skupaj spravili,« je zarenčal Westerholt. Ravnatelj glas je padel za terco; ovil se mu je v tentico in okopal v mazilnem olju. Črna skupina učiteljev se je zdrznila; na njihove obraze je legla zbranost in resnoba.

»Posebno se pa moramo spomniti onih, na bojnih poljanah ostalih sinov našega zavoda, ki so veseli hiteli branit domovino in padli na polju slave. Enainvajset tovarišev mahjka med nami; — enaindvajset borcev je padlo častne smrti; — enaindvajset junakov počiva v francoski zemlji, v katero so jih položili med bojnimi viharji; zdaj spe večno spanje pod zeleno rušo —«

Po teh ravnateljevih besedah se je naenkrat začul kratek, huronski smeh. Mučno presenečen je ravnatelj umolknil. Smeh je prihajal od Willyja, ki je stal štorasto ko omara za obleko. Njegov obraz je bil rdeč ko kuhan rak, tako divji je bil.

Znamenita visoka šola

Med najbolj znamenite visoke šole na svetu prištevamo po pravici visoko šolo v Oxfordu na Angleskem.

Visoka šola v Oxfordu je posebnost svoje vrste, ki se temeljito razlikuje od naših visokih šol. To je šola, ki nima — vsaj na videz — nič modernega na sebi; ampak se krčevito drži svojih starih šeg in običajev.

Vsak dijak na tej visoki šoli more biti sprejet v poseben »kolegijs« (»college«). Kolegiji so zavodi, kjer stanujejo dijaki v skupinah. Vsak dijak ima dve lepo in udobno opremljeni sobi, kjer je on sam popolnoma neodvisen gospodar. Vsak kolegij ima veliko skupno sobo (»hall«), skupno obedovalnico, kopalnico, knjižnico, bralnico in velik vrt. Vodstvo kolegija nadzoruje studiranje gojencev do zaključenih izpitov, ki jih delajo dijaki po treh ali štirih letih. Vsak dijak ima svojega učitelja-vzgojitelja (»tutor«), ki je običajno tudi vseučiliški profesor. Ta daje dijakom nasvete, kako naj se uče in jih tudi vsak teden izprašuje. Tako je vzgojitelju mogoče, da pozna čisto natanko svojega gojenca do srea in obisti. Dijaki so podnevi prosti in lahko počno kar hočejo. Dopoldne obiskujejo predavanja, popoldne se bavijo s sportom, pred polnočjo pa morajo biti doma v kolegiju (zavodu). Dijaki nosijo posebno vrhno obleko (»gown«), da se razločujejo od ostalega prebivalstva. To obleko morajo nositi pri predavanjih in pri skupnem obedu. V mestu pa nadzoruje vedenje dijakov »proctor« z dvema pomočnikoma, ki jima pravijo dijaki »buldog«. Kogar zasačijo na napačnih potih, tega obsodijo na občutno denarno kazen.

Posebno važnost polagajo na gojitev sporta. Angleški sportni ideal pa ni postavljanje rekordov, ampak »faire play«, to je lepa in pravilna igra, ki zahetva seveda mnogo samozatajevanja, in to je glavno. Kdor ne zna in se ne nauči obvladovati samega sebe, ne more krotiti in vladati drugih.

»Kolegije« je v Oxfordu 24, vsak kolegij pa je majhen svet za sebe. Najbolj znani in najbolj znameniti so zavodi »Christ Church«, »Magdalene« in »New College«. Zgradba kolegija »Christ Church« že sama vpliva silno lepo na dijake s svojim mirnim slogom. Jedilnica v tem zavodu je iz rezljane hrastovine, na stenah pa vise slike najznamenitejših gojencev: Gladstone, Salisbury, John Ruskin in kralj Edvard VII.

»Magdalene-college« pa slavi kot najbogatejša ustanova v Oxfordu. Tudi med gojenci tega zavoda je mnogo imenitnih mož: Kardinal Wolsey in sedanji angleški prestolonaslednik.

»Corpus-Christi-college« pa oddaja največ štipendij in njegovi gojenci slove kot zelo marljivi dijaki.

Tudi vsak ostali »college« goji svoje posebnosti, kakor jih je vodila slavna prošlost in baš v tem tiči moč angleške inteligence, zlasti pa še danes zelo veliki vzgled angleškega plemstva.

Avtobus in vrag

V vasi Duffield v grofiji Derbyshire leži cerkev precej daleč proč od vasi. Dolga pot do cerkve pa je mnogo vernikov odvrčala od obiska cerkve. Dušni pastirji so se borili proti temu zlu že nekaj stoletij, toda vse je bilo zaman — ljudje so ostajali doma. Nedavno pa je prišel na faro nov župnik, ki je položaj znal vse drugače oceniti kakor njegovi predniki. Kupil je namreč avtobus in z avtobusom se je vozil od farana do farana, dokler ni vseh zvozil v cerkev. Nato pa je dal objaviti v krajevnem listu sledečo novico z naslovom »Avtobus je premagal satana! — Skoraj 1000 let ni so hodili verniki iz Duffielda v cerkev, ker se jim je zdela pot predolga. Nad tem je imel satan silno veselje. Novi župnik je pa premagal satana z avtobusom — sedaj se vsak faran lahko pelje v cerkev za 2 vinarja.

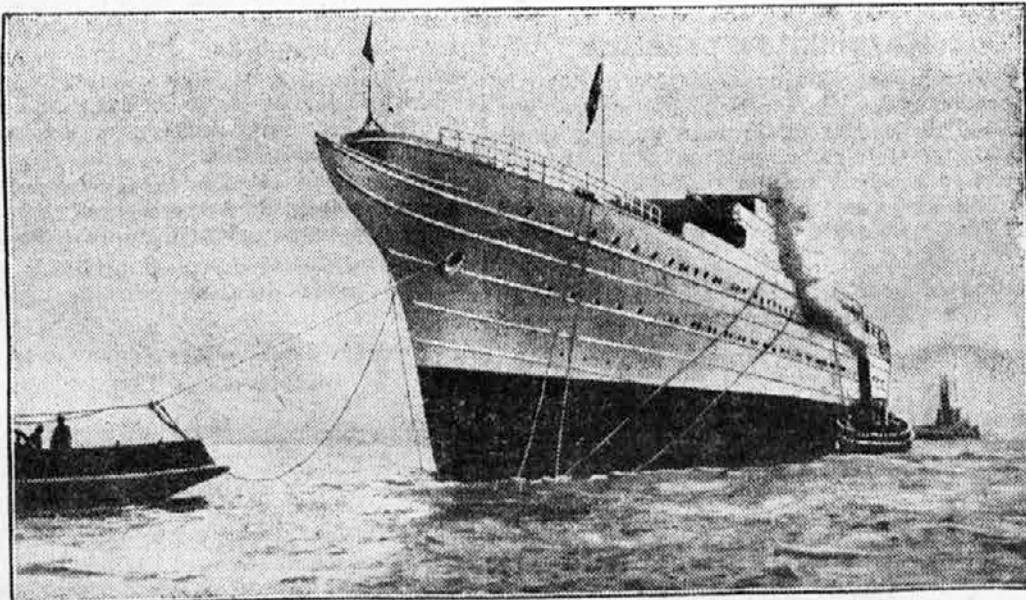
Novo glavno mesto Indije

V neposredni bližini dosedanjega glavnega mesta Indije — Delhi — so sezidali novo glavno mesto, kjer se nahajajo vsa vladna poslopja in stanovanjske hiše za angleške uradnike. Indijski podkralj lord Irwing je slovesno otvoril novo glavno mesto 10. februarja. Pri tej priliki so priredili veliko parado, kakor nam kaže slika.

Potres na Novi Zelandiji

Na sliki vidimo popolnoma razdejano cesto v mestu Napier na Novi Zelandiji. Poštne brzovne in železniške zveze so bile vse porušene, so morali slike prepeljati z avtomobilom do obale, od tam s parnikom v San Francisco, od tam pa so jih oddali preko Newyorka brezčasno v Berlin.

Krst ameriške luksuzne jahte v Hamburgu

Ladjedelnica »Blohm & Voss« v Hamburgu je dogotovila veliko luksuzno ladjo (jahto) »Savarona«, ki bo plula izven območja, kamor se sega prepoved uživanja alkoholnih pijač v ameriških vodah, kot »restavracijska« ladja. Ladja je opremljena z vsemi mogočimi udobnostmi.

Angleški polkovnik Lawrence

Angleški listi domnevajo, da mornariški letalec Shaw, ki se je ob težki letalski nesreči v Plymouthu ubil, ni bil res Shaw, ampak polkovnik Lawrence, ki je slovel kot najboljši angleški politični agent in vohun. Polkovnik Lawrence je igral zlasti za časa svetovne vojne veliko in važno vlogo v Arabiji, kjer je združil arabske rodove in plemena za boj proti Turčiji. Drugi pa zopet pravijo, da je vest o svoji smrti nesreči razširil — on sam, ker name-rava baje začeti novo politično akcijo pod drugim, doslej popolnoma neznanim imenom.

Meteor ubil tri osebe

V severo-ameriški državi Arizoni je padel blizu mesteca Prescott te dni na zemljo velik meteor, ki je podrl hišico nekega gozdarja, gospodarja in njegova dva sinova pa ubil. Težo meteorja cenijo na 3 do 4 tone.

Padec te silne teže so čutili več sto kilometrov daleč naokrog, na nebu pa se je poznala svetla, žareča črta za meteorjem več sekund. Triso kilometrov daleč naokrog pa so zabeležili aparati za merjenje potresov močno trese-nje zemlje.

Meteor je padel na zemljo sredi velikega gozda. Ko je padel na tla, je strl več orjaških dreves kakor užigalice, potegnil s seboj v zemljo gozdarjevo hišo, 6 metrov globoko je pa obtičal v zemlji.

Knjiga iz dvozločnic

Taka knjiga bo izšla seveda v Ameriki. Ni pa ta stvar prav nič smešna, ampak je čisto resna: v knjigi ne sme imeti nobena beseda več kakor dva zloga. Krajevni parlament v Kaliforniji je namreč izvolil poseben odbor, ki naj prouči šolske razmere v deželi, svoje poročilo pa naj napiše, da bo potem tiskano. Gospodje odborniki so pa kmalu prišli na to, da preveč »zučenost« tiskane knjige živ krst ne bo bral, ker nihče nima rad dolgih »znanstvenih« besed, in zato so sklenili, da mora biti knjiga napisana kar najbolj mogoče priprosto in jasno in da nobena beseda v knjigi ne sme imeti več kot dva zloga.

Radovedni svet pa sedaj ugiba, kako bodo napisali v dveh zlogih ime dežele »Kalifornija«.

Za kratek čas

»Ali se je Mina res omožila?

»Da.«

»Ubog mož — s kom pa se je poročila?«

»Z menoj!«

—:—

»Ali ne poznaš tistega-le gospoda? To je gospod Bucek. Ze 50 let je star, pa ima še tako srečo v ljubezni!«

»Kako to?«

»Še do danes ni poročen!«

—:—

V nekem časopisu so napisali zvestemu naročniku to-le posmrtnico: »Gospod X. je mnogo pretrpel v svojem življenju. Na naš list je bil naročen, odkar list izhaja.«